

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Győrött, a 2020. február 25. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta, 2020. március 3. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott neve és társai ellen indult büntető ügyben a Tatabányai Törvényszék 2019. február 27. napján kihirdetett 3.B.28/2016/130. számú **ítéletét megváltoztatja,**

I.rendű vádlott neve I.r. vádlott terhére rótt számvitel rendje megsértésének büntette vonatkozásában a folytatólagos elkövetést mellőzi.

A vádlottat 3 /három/ évre eltiltja a gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozástól.

III.r. vádlott neve III.r. vádlott terhére rótt magánokirat-hamisítás vétsége 6 rendbeli, melyből 3 rendbeli folytatólagosan elkövetett.

IV.r. vádlott neve IV.r. vádlott terhére rótt hamis magánokirat felhasználásának vétsége 2 rendbeli.
A vádlottat 3 /három/ évre eltiltja a gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozástól.

V.r. vádlott neve V.r. vádlott terhére rótt hamis magánokirat felhasználásának vétsége 2 rendbeli.
A vádlottat 3 /három/ évre eltiltja a gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozástól.

VII.r. vádlott neve VII.r. vádlottal szemben elrendelt vagyonekobzás összege 10.566.715.- /Tízmillió-ötszázhatvanhatezer-hétszáztizenöt/ Ft.

VIII.r. vádlott neve VIII.r. vádlott terhére rótt költségvetési csalás büntette 13 rendbeli.
A vele szemben elrendelt vagyonekobzás összege 4.662.091.- /Négymillió-hatszázhatvankettőezer-kilencvenegy/ Ft.

IX.r. vádlott neve IX.r. vádlott terhére rótt költségvetési csalás büntette 11 rendbeli, a költségvetési csalás vétsége 2 rendbeli.

A vele szemben elrendelt vagyonekobzás összege 2.688.349.- /Kettőmillió-hatszáznyolcvannyolcezer-háromszáznegyvenkilenc/ Ft.

XI.r. vádlott neve XI.r. vádlott vonatkozásában a szabadságvesztés végrehajtását 5 /öt/ évi próbaidőre felfüggeszti.
A közügyektől eltiltás mellékbüntetést mellőzi.

XIV.r. vádlott neve XIV.r. vádlott vonatkozásában a terhére rótt költségvetési csalás büntettének törvényhelyei a Btk.396.§./1/ bekezdés a./ pontja, /3/ bekezdés b./ pontja, /4/ bekezdés b./ pontja.

A vádlottat 2 /kettő/ évre eltiltja a gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozástól.

XVIII. r. vádlott neve XVIII.r. vádlott vonatkozásában a szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének próbaidejét 4 /négy/ évre felemeli.

A vádlottat 2 /kettő/ évre eltiltja a gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozástól.

XIX.r. vádlott neve XIX. r. vádlott a költségvetési csalás büntettét bűnsegédként követte el. A szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének próbaidejét 4 /négy/ évre felemeli.

XXII.r. vádlott esetében a hamis magánokirat felhasználásának vétsége vonatkozásában mellőzi a felbujtóként történt elkövetésre utalást.

XXIV.r. vádlott neve XXIV.r. vádlottal szemben a 8 /nyolc/ hónapi, 2 /kettő/ évi próbaidőre felfüggesztett, börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetést mellőzi.

A XIV.r., XVI.r., XVII.r., XVIII.r., XIX.r., XX.r., XXI.r., XXII.r. és XXIV.r. vádlottak vonatkozásában a részletfizetés kezdő időpontja az ítélet jogerőre emelkedését követő 30-ik nap, a további részletek pedig a hónap 20. napjáig esedékesek.

A pénzbüntetés meg nem fizetése, illetve részletfizetés engedélyezésekor egyhavi részlet megfizetésének elmulasztása esetén a pénzbüntetést, vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Az I.r., IV.r., V.r., és VI.r. vádlottak vonatkozásában a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő nap.

A vagyonekobbás összege a **1. Kft** esetében 35.386.980.- /Harmincötmillió-háromszáznolcvanhatezer-kilencszáznolcvan/ Ft.

A **2. Kft** tekintetében a vagyonekobbásra vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Megállapítja a bíróság, hogy

a szám alatti székhelyű **3. Kft** /cégjegyzékszám: .../ tulajdonát képező

- ... forgalmi rendszámú, ... alvázszámú Oldsmobil típusú személygépkocsi,
- -... forgalmi rendszámú, ... alvázszámú Toyota Hiace típusú személygépkocsi, továbbá a
- -... forgalmi rendszámú ... alvázszámú Toyota Hiace tehergépkocsi

zár alá vétele a jogi személlyel szemben kiszabott pénzbírság, illetve vagyonekobbás biztosítására szolgál.

A szám alatti székhelyű **4. Kft** /cégjegyzékszám: .../ tulajdonát képező ... forgalmi rendszámú Renault Trafic típusú tehergépkocsi zár alá vétele az elrendelt vagyonekobbás biztosítására szolgál.

A bíróság a **VII.r. vádlott neve** VII.r. vádlottól lefoglalt, a 629/2014.bü. számú nyomozati iratok I. kötetének 182. oldalán szereplő bűnjeljegyzéken 4. sorszám alatt felvett, a

tárgnyilvántartásba PLNY5/2014. számon bevételezett, összesen 940.000.- /Kilencszáznegyvenezer/ Ft és 2.745 /Kettőezer-hétszáznegyvenöt/ euro /306.03 Ft/euro/, a 183. oldalán szereplő bűnjeljegyzéken 1., 3. és 4. sorszám alatt felvett, a tárgnyilvántartásba TRKV.214/2014. számon bevételezett nemesfém tárgyak lefoglalását megszünteti, a VII.r. vádlottnak kiadni rendeli azzal, hogy azokat a vagyonekobbás biztosítására visszatartja.

A megsemmisíteni rendelt bűnjeleket az iratok részeként rendeli kezelni.

A **1. Kft**-nek kiadni rendelt bűnjeleket visszatartja a vagyonekobbás biztosítására.

A bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezést mellőzi azzal, hogy az eljárás során felmerült bűnügyi költségről az első fokú bíróság egyszerűsített felülvizsgálati eljárásban határozzon.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét I.r., III.r., IV.r., V.r., VI.r., VII.r., VIII.r., IX.r., XI.r., XIV.r., XVI.r., XVII.r., XVIII.r., XIX.r., XX.r., XXI.r., XXII.r. és XXIV.r. vádlottak vonatkozásában helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 113.012.- /Egyszáztizenháromezer-tizenkettő/ Ft bűnügyi költség merült fel.

Indokolás

A Tatabányai Törvényszék 2019. február 27. napján kihirdetett 3.B.28/2016/130. számú ítéletében I.rendű vádlott neve I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás bűntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (5) bekezdés b) pont), 4 rendbeli folytatólagosan, társtettesként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §) és 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének bűntettében (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont). Ezért őt halmazati büntetésként 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 500 napi tétel, napi tételenként 20.000,- forint, összesen 10.000.000,- forint pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását 5 év próbaidőre felfüggesztette.

II.rendű vádlott neve II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett adócsalás bűntettében (1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (3) bekezdés), 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében és folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének bűntettében (1978. évi IV. törvény 289. § (1) bekezdés a) és b) pont, (4) bekezdés a) pont). Ezért őt halmazati büntetésként 1 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 200 napi tétel, napi tételenként 10.000,- forint, összesen 2.000.000,- forint pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette.

III.r. vádlott neve III. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 6 rendbeli bűnsegédként és 3 esetben folytatólagosan elkövetett adócsalás bűntettében (1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (3) bekezdés) és 3 rendbeli bűnsegédként és folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében. Ezért őt halmazati büntetésként 1 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 200 napi tétel, napi tételenként 5.000,- forint, összesen 1.000.000,- forint pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette.

IV.r. vádlott neve IV. r. vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás bűntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (5) bekezdés b) pont) és 3 rendbeli folytatólagosan, társtettesként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt halmazati büntetésként 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 400 napi tétel, napi tételenként 10.000,- forint, összesen 4.000.000,- forint pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását 5 év próbaidőre felfüggesztette.

V.r. vádlott neve V. r. vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás bűntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (5) bekezdés b) pont) és 3 rendbeli folytatólagosan, társtettesként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt halmazati büntetésként 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 400 napi tétel, napi tételenként 10.000,- forint, összesen 4.000.000,- forint pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását 5 év próbaidőre felfüggesztette.

VI. r. vádlottat - mint bűnsegédet - bűnösnek mondta ki 3 rendbeli költségvetési csalás bűntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés b) pont) és 3 rendbeli folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt halmazati büntetésként 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 250 napi tétel, napi tételenként 4.000,- forint, összesen 1.000.000,- forint pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását 5 év próbaidőre felfüggesztette.

VII. r. vádlottat - mint bűnsegédet - bűnösnek mondta ki 15 rendbeli költségvetési csalás bűntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés b) pont, (3) bekezdés a) és b) pont, (2) bekezdés a) pont), 7 rendbeli költségvetési csalás vétségében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (2) bekezdés a) pont) és 23 rendbeli - 11 esetben folytatólagosan elkövetett - hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt halmazati büntetésként 4 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés főbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés büntetésbe beszámítani rendelte a terhelt által 2014. november 25. napjától 2016. március 21. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt. Megállapította, hogy a VII. r. vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra, továbbá a VII. r. vádlottal szemben 12.466.715,- forint erejéig vagyonekobzást rendelt el.

VIII. r. vádlottat - mint bűnsegédet - bűnösnek mondta ki 12 rendbeli költségvetési csalás bűntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés b) pont, (3) bekezdés a) és b) pont, (2) bekezdés a) pont), költségvetési csalás vétségében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont) és 13 rendbeli - 10 esetben folytatólagosan elkövetett - hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt, mint többszörös visszaesőt halmazati büntetésként 4 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés főbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés büntetésbe beszámítani rendelte a terhelt által 2014. november 25. napjától 2015. augusztus 25. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt. Megállapította, hogy a VIII. r. vádlott nem bocsátható feltételes szabadságra, továbbá a VII. r. vádlottal szemben 5.432.091,- forint erejéig vagyonekobzást rendelt el.

IX.r. vádlott neve IX. r. vádlottat - mint bűnsegédet - bűnösnek mondta ki 12 rendbeli költségvetési csalás bűntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés b) pont, (3) bekezdés a) és b) pont, (2) bekezdés a) és b) pont), költségvetési csalás vétségében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont) és 13 rendbeli - 9 esetben folytatólagosan elkövetett - hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt halmazati büntetésként 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés főbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés büntetésbe beszámítani rendelte a terhelt által 2014. november 25. napjától 2015. május 21. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt. Megállapította, hogy a IX. r. vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra, továbbá a IX. r. vádlottal szemben 3.498.349,- forint erejéig vagyonekobzást rendelt el.

X. r. vádlottat - mint bűnsegédet - bűnösnek mondta ki 5 rendbeli költségvetési csalás bűntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (3) bekezdés b) pont, (2) bekezdés a) pont), 6 rendbeli költségvetési csalás vétségében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont) és 11 rendbeli - 9 esetben folytatólagosan elkövetett - hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt halmazati büntetésként 1 év 6 hónap, 3 év próbaidőre felfüggesztett börtönben végrehajtandó szabadságvesztés főbüntetésre és 150 napi tétel, napi tételenként 2.000,- forint, összesen 300.000,- forint pénzbüntetésre ítélte. Megállapította, hogy a X. r. vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra, továbbá a X. r. vádlottal

szemben 154.103,- forint erejéig vagyonekobjást rendelt el.

XI.r. vádlott neve XI. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés b) pont, (3) bekezdés a) pont), 5 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás vétségében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont) és 8 rendbeli - 2 esetben folytatólagosan - 6 esetben tettesként, 2 esetben bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt halmazati büntetésként 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés főbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés büntetésbe beszámítani rendelte a terhelt által 2014. november 25. napjától 2015. január 9. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt. Megállapította, hogy a XI. r. vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra, továbbá a XI. r. vádlottal szemben 562.642,- forint erejéig vagyonekobjást rendelt el.

XII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás bűntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés b) pont) és folytatólagosan és felbujtóként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt halmazati büntetésként 2 év, 2 év próbaidőre felfüggesztett börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 250 napi tétel, napi tételenként 2.000,- forint, összesen 500.000,- forint pénzbüntetésre ítélte, a pénzbüntetés megfizetésére 10 hónap, azaz havi 50.000,- forint részletfizetést engedélyezett. Megállapította, hogy a XII. r. vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra, továbbá a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

XIII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás bűntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés b) pont) és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt halmazati büntetésként 2 év, 3 év próbaidőre felfüggesztett börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 250 napi tétel, napi tételenként 2.000,- forint, összesen 500.000,- forint pénzbüntetésre ítélte, a pénzbüntetés megfizetésére 10 hónap, azaz havi 50.000,- forint részletfizetést engedélyezett. Megállapította, hogy a XIII. r. vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra, továbbá a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

XIV. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 4 rendbeli - 3 esetben bűnsegédként elkövetett - költségvetési csalás bűntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés (3) bekezdés a) pont és (4) bekezdés b) pont) és 4 rendbeli folytatólagosan - 3 esetben bűnsegédként - elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt halmazati büntetésként 2 év, 4 év próbaidőre felfüggesztett börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 250 napi tétel, napi tételenként 2.000,- forint, összesen 500.000,- forint pénzbüntetésre ítélte, a pénzbüntetés megfizetésére 10 hónap, azaz havi 50.000,- forint részletfizetést engedélyezett. Megállapította, hogy a XIV. r. vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra, továbbá a XIV. r. vádlottal szemben 554.265,- forint erejéig vagyonekobjást rendelt el.

XV. r. vádlottat az ellene költségvetési csalás bűntette (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés b) pont) és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) miatt emelt vád alól felmentette.

XVI. r. vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás bűntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés b) pont) és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt halmazati büntetésként 2 év, 3 év próbaidőre felfüggesztett

börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 250 napi tétel, napi tételenként 2.000,- forint, összesen 500.000,- forint pénzbüntetésre ítélte, a pénzbüntetés megfizetésére 10 hónap, azaz havi 50.000,- forint részletfizetést engedélyezett. Megállapította, hogy a XVI. r. vádlott büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra.

XVII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (3) bekezdés b) pont) és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt halmazati büntetésként 1 év 6 hónap, 3 év próbaidőre felfüggesztett börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 250 napi tétel, napi tételenként 2.000,- forint, összesen 500.000,- forint pénzbüntetésre ítélte, a pénzbüntetés megfizetésére 10 hónap, azaz havi 50.000,- forint részletfizetést engedélyezett. Megállapította, hogy a XVII. r. vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra.

XVIII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés b) pont) és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt halmazati büntetésként 2 év, 3 év próbaidőre felfüggesztett börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 250 napi tétel, napi tételenként 2.000,- forint, összesen 500.000,- forint pénzbüntetésre ítélte, a pénzbüntetés megfizetésére 10 hónap, azaz havi 50.000,- forint részletfizetést engedélyezett. Megállapította, hogy a XVIII. r. vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra.

XIX. r. vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés b) pont) és folytatólagosan és bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt halmazati büntetésként 2 év, 3 év próbaidőre felfüggesztett börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 250 napi tétel, napi tételenként 2.000,- forint, összesen 500.000,- forint pénzbüntetésre ítélte, a pénzbüntetés megfizetésére 10 hónap, azaz havi 50.000,- forint részletfizetést engedélyezett. Megállapította, hogy a XIX. r. vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra.

XX. r. vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (3) bekezdés b) pont) és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt halmazati büntetésként 250 napi tétel, napi tételenként 2.000,- forint, összesen 500.000,- forint pénzbüntetésre ítélte, a pénzbüntetés megfizetésére 10 hónap, azaz havi 50.000,- forint részletfizetést engedélyezett.

XXI. r. vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (3) bekezdés a) pont) és 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt halmazati büntetésként 1 év 6 hónap, 3 év próbaidőre felfüggesztett börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 250 napi tétel, napi tételenként 2.000,- forint, összesen 500.000,- forint pénzbüntetésre ítélte, a pénzbüntetés megfizetésére 10 hónap, azaz havi 50.000,- forint részletfizetést engedélyezett. Megállapította, hogy a XXI. r. vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra.

XXII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (3) bekezdés a) pont) és 2 rendbeli folytatólagosan - egy esetben felbujtóként - elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt halmazati büntetésként 1 év

6 hónap, 3 év próbaidőre felfüggesztett börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 250 napi tétel, napi tételenként 2.000,- forint, összesen 500.000,- forint pénzbüntetésre ítélte, a pénzbüntetés megfizetésére 10 hónap, azaz havi 50.000,- forint részletfizetést engedélyezett. Megállapította, hogy a XXII. r. vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra.

XXIII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntettségében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (2) bekezdés a) pont) és hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt halmazati büntetésként 8 hónap, 2 év próbaidőre felfüggesztett börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 200 napi tétel, napi tételenként 2.000,- forint, összesen 400.000,- forint pénzbüntetésre ítélte, a pénzbüntetés megfizetésére 10 hónap, azaz havi 40.000,- forint részletfizetést engedélyezett. Megállapította, hogy a XXIII. r. vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra.

XXIV. r. vádlottat - mint bűnsegédet - bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntettségében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (2) bekezdés a) pont) és hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt halmazati büntetésként 8 hónap, 2 év próbaidőre felfüggesztett börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 150 napi tétel, napi tételenként 2.000,- forint, összesen 300.000,- forint pénzbüntetésre ítélte, a pénzbüntetés megfizetésére 10 hónap, azaz havi 30.000,- forint részletfizetést engedélyezett. Megállapította, hogy a XXIV. r. vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra.

A törvényszék a **5. Kft.** tekintetében 23.190.719,- forint, a **3. Kft.** vonatkozásában 29.880.607,- forint, a **6. Kft.** esetében 47.323.486,- forint, az **4. Kft.** vonatkozásában 1.366.237,- forint, a **7. Kft.** vonatkozásában 10.112.868,- forint, a **2. Kft.** tekintetében 3.197.181,- forint, a **1. Kft.** vonatkozásában 29.069.112,- forint, a **8. Kft.** tekintetében 2.721.264,- forint összegben vagyonelkobzást rendelt el.

Az elsőfokú bíróság a **3. Kft.**, a **5. Kft.** és a **6. Kft.** jogi személyekkel szemben cégenként 500.000,- forint pénzbírságot szabott ki.

A törvényszék a XXII. r. vádlottól lefoglalt 527.000,- forint lefoglalását megszüntette, de azt a pénzbüntetés biztosítására visszatartani rendelte.

Az elsőfokú bíróság a helybenhagyásos tárolással lefoglalt lézeres vágó, Befá lézerfűst elszívó, SMC prés olajsűrítő és szárító, KAESER kompresszor lefoglalását megszüntette és kiadni rendelte a **1. Kft.**-nek, míg az eljárás során lefoglalt további bűnjelek lefoglalását megszüntette és a megsemmisítésüket rendelte el.

A törvényszék az adóhatóság polgári jogi igényét elutasította, rendelkezett továbbá a bűnügyi költség viseléséről, az I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r., VII. r. és VIII. r. vádlottakat egyetemlegesen 216.615,- forint, a III. r. vádlottat 5.310,- forint, a VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottakat fejenként 285.000,- forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész az I. r., IV. r., V. r., XIV. r., XVIII. r. és XIX. r. vádlottak terhére, súlyosítás, hosszabb tartamú végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kiszabása érdekében, a XV. r. vádlott terhére, súlyosítás céljából, felmentése miatt, bűnösségének megállapítása érdekében, továbbá a XVII. r., XX. r., XXII. r., XXIII. r. és XXIV. r. vádlottak javára, a kiszabott büntetések enyhítése céljából jelentett be fellebbezést, míg az I. r., IV. r., V. r. és VI. r. vádlottak

védői elsődlegesen felmentés, másodlagosan a pénzbüntetés mérséklése, a II. r. vádlott védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan a szabadságvesztés büntetés és a próbaidő tartamának, valamint a pénzbüntetésnek az enyhítése, a III. r. vádlott védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés, a VII. r. és XXI. r. vádlottak és védőik felmentés, a VIII. r. és IX. r. vádlottak és védőik enyhítés, a XI. r. vádlott védője enyhítés, a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának felfüggesztése, a XIV. r. vádlott és védője a vádlottal, valamint az 4. Kft.-vel szemben elrendelt vagyonekbevonás miatt, a kft. tulajdonában álló haszongépjárműről történő rendelkezés meghozatala, a XVI. r. vádlott és védője enyhítés, a pénzbüntetés napi tételeinek csökkentése és a vádlott előzetes mentesítése, a XVII. r. vádlott enyhítés, előzetes mentesítés, a XXII. r. vádlott védője a büntetés enyhítése, pénzbüntetés kiszabása, a XXIV. r. vádlott védője pedig felmentés érdekében terjesztett elő fellebbezést.

A törvényszék ítélete X. r., XII. r. és XIII. r. vádlottak vonatkozásában a kihirdetését követően 2019. március 3. napján jogerőre emelkedett.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.289/2016/7-I. számú átiratában az ügyész által a XV. r. vádlott terhére súlyosítás céljából, felmentése miatt, bűnösségének megállapítása érdekében, továbbá a XVII. r., XX. r., XXII. r., XXIII. r. és XXIV. r. vádlottak javára, a kiszabott büntetések enyhítése céljából bejelentett fellebbezést, míg a II. r. védője a 2020. február 14. napján érkezett beadványában a védence érdekében bejelentett fellebbezését visszavonta, így az elsőfokú bíróság ítélete XV. r. és XXIII. r. vádlottak vonatkozásában 2019. augusztus 7. napján, míg II. r. vádlott vonatkozásában 2020. február 14. napján jogerőre emelkedett.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség az átiratában rámutatott arra is, hogy a

XIV. r. vádlott és védője a törvényszékre 2019. március 1. napján érkezett fellebbezésüket később kiegészítették, részbeni felmentés és a büntetés enyhítése érdekében, ugyanakkor a Be. 584. § (3) bekezdése alapján a Be. 583. § (3) bekezdés b) pontja szerint bejelentett fellebbezés nem terjeszthető ki. Kifejtette továbbá, hogy a felülbírálat valamennyi fellebbezéssel érintett vádlott - a VIII. r., IX. r., XI. r., XIV. r., XX. r. és XXII. r. vádlottak esetében a Be. 590. § (10) bekezdésére figyelemmel - teljes körű.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a törvényszék szabályos bizonyítási eljárást folytatott le, a rendelkezésére álló bizonyítékok értékelését, mérlegelését az ítélet indokolásában kellően részletesen bemutatta, iratszerű és okszerű érvekkel fogadta el a beismerő vádlottak vallomásait, valamint cáfolta meg a tagadásban lévő vádlottak védekezését. A megállapított tényállást túlnyomó részben megalapozottnak találta, a Be. 592. § (2) bekezdés a) és d) pontjára figyelemmel azonban indítványozta annak korrekcióját.

Így rámutatott arra, hogy a Tatabányai Járásbíróság előtt 3.B.695/2013. számon folyamatban volt büntetőügyben a 2015. április 15. napján készült igazságügyi adó- és könyvszakértői vélemény megállapította, hogy a 5. Kft. és a 3. Kft. vonatkozásában a fiktív számlák felhasználásával társasági adó adónemben is hátránya keletkezett a költségvetésnek. A törvényszék ezt az ügyet jelen büntetőügyhöz egyesítette, majd az ügyész 2016. október 5. napján tartott tárgyaláson a vádat kiterjesztette az igazságügyi szakértő által kimunkált összeg erejéig mindkét társaság vonatkozásában a társasági adóra is. Emiatt a törvényszék által elfogadott bizonyíték alapján a III/1. tényállási pontot azzal kell kiegészíteni, hogy a 3. Kft. vonatkozásában 2009. évben 8.917.000,- Ft, míg a 5. Kft. vonatkozásában 2009 júliusától decemberéig terjedő időszakban 2.225.000,- Ft társasági adó hiány keletkezett.

Kifejtette, hogy a III/3. tényállási pontban összeadási hiba történt, mivel az **9. Kft.** által kiállított fiktív számlák áfa tartalma 22.624.561,- Ft, továbbá ezen tényállási pontból mellőzni kell azon megállapításokat, miszerint a IV. r. és V. r. vádlottak az I. r. vádlott tudtával és jóváhagyásával, érdekeinek megfelelően alapították meg a **6. Kft.-t**, továbbá az I. r. vádlott érdekében és jóváhagyásával fogadtak be fiktív számlákat és helyezték azok áfa tartalmát levonásba, valamint az I. r. vádlott jóváhagyásával és érdekében okoztak vagyoni hátrányt a költségvetésnek. Ezen tényállási pont vonatkozásában ugyanis a Tatabányai Járási Ügyészség a KG.561/2014/9. számú vádirattal emelt vádat, amelyben I.rendű vádlott neve vádlottként nem szerepelt, s ezen cselekmény kapcsán az ügyész a vádat később sem terjesztette ki rá. Ennek megfelelően az I. r. vádlott által okozott vagyoni hátrány összesen 53.071.206,- Ft, és a jogi indokolásból is mellőzni kell a III/3. tényállási pont felhívását.

Előadta továbbá, hogy a III/4/8. tényállási pontot azzal kell kiegészíteni, hogy a **2. Kft.-nek** felrótt adóhiány 2018 januárjában megfizetésre került, a XX. r. vádlott védője ezzel kapcsolatosan okiratokat is csatolt, míg a III/4/9. tényállási pontban a támogatás teljes összege vagyoni hátránynak minősül, tekintettel arra, hogy valótlan tartalmú okiratok nem alapoznak meg kifizetést a központi költségvetésből. Erre figyelemmel a VII. r., VIII. r. és XXI. r. vádlottak 6.317.868,- Ft-tal több vagyoni hátrányt okoztak a költségvetésnek. Ugyanez a helyzet a III/4/10. tényállási pontban is, összesen 5.938.200,- Ft került folyósításra a pályázat alapján, amelynek teljes összege vagyoni hátránynak minősül, így a VII. r., IX. r., XI. r. és XXII. r. vádlottak 3.496.920,- Ft-tal több vagyoni hátrányt okoztak a költségvetésnek.

A törvényszék az irányadó tényállásból okszerűen következtetett valamennyi vádlott büntetőjogi felelősségére és a bűncselekményeket túlnyomó részben helyesen minősítette. Érvelése szerint az I. r. vádlott vonatkozásában a számvitel rendje megsértésének büntette nem folytatólagosan elkövetett, hiszen az mindkét cég esetében egy, a 2009-es gazdasági évre vonatkozik. A III. r. vádlott vonatkozásában a magánokirat-hamisítás vétsége 6 rb., hiszen három cég vonatkozásában általános forgalmi adó és társasági adó adónemhez kapcsolódó bevallásokra került sor az általa biztosított fiktív számlák felhasználásával, a IV. r. és V. r. vádlottak esetében a hamis magánokirat felhasználásának vétsége csak 2 rb., mivel a vádlottak a **5. Kft.**, illetve a **3. Kft.**, majd a **6. Kft.** vonatkozásában nyújtottak be havi általános forgalmi adó bevallásokat, a VIII. r. vádlott vonatkozásában az irányadó tényállás és az indokolás alapján megállapítható, hogy összeadási hiba történt, mivel a költségvetési csalás büntette nem 12 rb., hanem 13 rb., a IX. r. vádlott esetében a törvényszék által (2) bekezdés b) pontja szerint minősített cselekmény a (2) bekezdés a) pont szerint minősül, a XIV. r. vádlott vonatkozásában a (3) bekezdés a) pontja szerint minősített cselekmények a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülnek, a XIX. r. vádlott a költségvetési csalás büntetettét is bűnsegédként követte el, hisz a kft. ügyvezetője a felesége, a XVIII. r. vádlott volt, míg a XXII. r. vádlott valamennyi bűncselekményét tettesként követte el, hiszen ő volt a kft. ügyvezetője.

Kitért arra is, hogy a törvényszék egyes vádlottak vonatkozásában tévesen számolta ki az irányadó középértéket. Így az az ítéletben írtakkal szemben az I. r. vádlott esetében 10 év, a III. r. vádlott esetében 4 év 3 hónap, a IV. r. vádlott esetében 8 év 6 hónap, az V. r. vádlott esetében 8 év 6 hónap, a VI. r. vádlott esetében 7 év, a VIII. r. vádlott esetében 10 év, a IX. r. vádlott esetében 7 év, a XIV. r. vádlott esetében 7 év, a XVII. r. vádlott esetében 3 év 6 hónap, a XXI. r. vádlott esetében 4 év, a XXII. r. vádlott esetében 4 év, a XXIII. r. vádlott esetében 2 év 1 hónap, míg a XXIV. r. vádlott esetében 2 év 1 hónap. Emellett az ítélet indokolása tévesen jelöli meg a közügyektől eltiltás mellékbüntetés helyett, hogy közérdekű munka büntetés került kiszabásra a VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottak vonatkozásában.

Rámutatott továbbá, hogy valamennyi vádlott vonatkozásában súlyosító körülmény a költségvetést károsító bűncselekmények elszaporodottsága, az, hogy nehezen felderíthetők, nagy terjedelmű, elhúzódó büntetőügyeket generálnak, amelyeknél ezért mindig felmerül az időmúlás enyhítő hatása a büntetések nemének és nagyságának meghatározásakor. Az I. r. vádlott cselekménye többszörösen minősül, irányító szerepet töltött be, kezdeményezője volt a fiktív számlázási rendszer kialakításának, elindításának. Nagy nyomatékú súlyosító körülmény a kitartó elkövetés, hiszen miután a hatóságok látókörébe került sem hagyott fel a bűnös magatartásával, további személyek bevonásával folytatta azt. Így az irányadó 10 éves középértékhez képest az enyhítő szakasz teljes kimerítésével kiszabott szabadságvesztés, majd annak próbaidőre történő felfüggesztése súlytalan szankció. A IV. r. és V. r. vádlottak esetében is nyomatékos súlyosító körülmény a kitartó elkövetés, a cselekmények többszörös minősülése, a halmazat. Emiatt az irányadó 8 év 6 hónap középértéktől messze elmaradó, az enyhítő szakasz teljes kimerítésével meghatározott tartamú, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés büntetés álláspontja szerint a büntetési célokat nem szolgáló szankció. A XIV. r. vádlottnál is további súlyosító körülmény a többszörös minősülés, a halmazat. A törvényszék téves, a helyesen kiszámolthoz képest 2 és fél évvel rövidebb középértékből indult ki a büntetés nagyságának a meghatározásánál, amely így egyértelműen a szándékától eltérően, és a büntetési körülményekkel arányban nem álló enyhe joghátrányt eredményezett.

Kifejtette továbbá, hogy a XIV. r. vádlottal, valamint az 4. Kft.-vel szemben pontos összegben és törvényesen került sor vagyonelkobzás alkalmazására, az I. r., IV. r., V. r. és XIV. r. vádlottakkal szemben a cégvezetői foglalkozástól eltiltás büntetés és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása is indokolt. A XVIII. r. és XIX. r. vádlottak büntetlen előéletűek, egy gyermek tartásáról gondoskodnak, az okozott vagyoni hátrány a jelentős vagyoni hátrány alsó határához közelít, a XIX. r. vádlott bűnsegéd, így velük szemben, - figyelemmel azonban a hosszú időn keresztül történő elkövetésre, a bűncselekmény többszörös minősülésére -, hosszabb próbaidő, magasabb napi tételszámú pénzbüntetés, és a XVIII. r. vádlottnál a cégvezetői foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabása szükséges, ám egyben elegendő is az általános és az egyéni megelőzés céljainak eléréséhez.

Hivatkozott arra is, hogy a VI. r., IX. r., XI. r. és XVI. r. vádlottak esetében a szabadságvesztések tartama a különös részi minimumban került megállapításra, azaz az irányadó középértéktől évekkel történő elmaradásban kifejeződik, hogy a törvényszék az enyhítő körülményeket maximálisan figyelembe vette a joghátrány meghatározásakor. E vádlottak esetében az enyhítést indokolatlanná teszi, hogy cselekményeik többszörösen minősülnek, továbbá a bűnsegéd VI. r., IX. r. és XI. r. vádlottak vonatkozásában a nagyszámú halmazat. Emellett a IX. r. és XI. r. vádlottak kulcsszerepet töltöttek be a költségvetést károsító bűncselekmények elkövetésében, amely így összességében olyan tárgyi súlyt képvisel, ami indokolja a szabadságvesztés büntetésük végrehajtását.

A VIII. r. vádlott az eljárás tárgyát képező szinte valamennyi bűncselekményben részt vett, többszörös visszaeső, részben feltételes szabadság hatálya alatt követte el a többszörösen minősülő bűncselekményeket. A helyesen kiszámított és ekként irányadó középérték majdnem duplája annak, mint amiből a törvényszék kiindult, s amelynek a felét sem éri el a VIII. r. vádlott büntetése, ezért az inkább eltúlzottan enyhének, mintsem szigorúnak tekinthető, míg a III. r. vádlott esetében a nagyszámú halmazat, a hozzájuk kapcsolható okozott vagyoni hátrány összege még a nagy időmúlás ellenére is indokoltta és arányossá teszi a szabadságvesztés tartamának a különös részi minimumban történő megállapítását és annak a maximálist megközelítő próbaidőre történő felfüggesztését,

továbbá a pénzbüntetés napi tételszáma, illetve az egy napi tétele összege sem eltúlzott, mint ahogy a XVII. r. és XXII. r. vádlottak szabadságvesztés büntetései a vonatkozásukban felmerülő súlyosító körülményekhez képest sem tekinthető eltúlzottak, így enyhítésükre szükség nincs. A költségvetést károsító bűncselekményeket bünszövetségben és üzletszerűen elkövető XVI. r. és XVII. r. vádlottak pedig érdemtelenek az előzetes mentesítésre.

Rámutatott továbbá, hogy a törvényszék nem teljeskörűen rendelkezett az eljárásában felmerülő bűnügyi költség viseléséről, továbbá egyáltalában nem rendelkezett a nyomozás során, illetve a Tatabányai Járásbíróságon folyamatban volt eljárásokban felmerült bűnügyi költségről.

Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy az ítélet, a Be. 599. §(1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen eljárva, a fellebbezésekkel támadott ítéletet a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, a vádlottak terhére megállapított bűncselekmények minősítését az indítványban foglaltak szerint korrigálja, az I. r., IV. r., V. r. és XIV. r. vádlottakat hosszabb tartamú, börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, cégvezetői foglalkozástól eltiltás büntetésre és mellékbüntetésként közügyektől eltiltásra ítélje, a XVIII. r. és XIX. r. vádlottak esetében a felfüggesztés próbaidejének a tartamát és a pénzbüntetés napi tételszámát emelje fel, a XVIII. r. vádlottat cégvezetői foglalkozástól eltiltás büntetésre is ítélje, a 2. Kft. tekintetében elrendelt vagyonekobzást mellőzze, az 4. Kft.-től lefoglalt Renault típusú jármű lefoglalását szüntesse meg, azt a kft. képviselőjének kiadni rendelje, majd a kft.-vel szemben elrendelt vagyonekobzás biztosítására tartsa vissza, egyebekben azonban az elsőfokú ítéletet hagyja helyben, majd az ügydöntő határozat jogerőre emelkedését követően a büntetőügy iratait a bűnügyi költséggel kapcsolatos egyszerűsített felülvizsgálati eljárás lefolytatása érdekében az elsőfokú bíróságnak küldje meg.

Az I. r., IV. r., V. r. és VI. r. vádlottak védője fellebbezésében elsődlegesen azt indítványozta, hogy az ítélet a védeneket a velük szemben felhozott valamennyi vád alól mentese fel, másodlagosan - amennyiben teljes mértékben, vagy részben védenek bűnösségét az ítélet megállapításánál - azt kérte, hogy a védenek terhére megállapított pénzbüntetést jelentős mértékben mérsékelje, mert álláspontja szerint a megállapított pénzbüntetések eltúlzottak, különösen a IV. r., V. r., és VI. r. vádlottak esetében.

Az I. r. vádlott védelmében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségét az elkövetéssel kapcsolatos általános körülményekre alapította, így különösen arra, hogy álláspontja szerint az I. r. vádlott által irányított cégek felé kiállított alvállalkozói számlák mögött nem volt valós tartalmú teljesítés. Ezen alvállalkozók nem teljesítették jogszabályszerűen adókötelezettségeiket, és miután az eljáró bíróság az I. r. vádlott által kialakított konstrukció gazdasági okait nem vizsgálta megfelelően, arra a meggyőződésre jutott, hogy védenek bűnös a terhére rótt bűncselekmények elkövetésében. Álláspontja szerint ezen mérlegeléssel megállapított bűnösség után fűzte fel a törvényszék ítélete indoklásában azon indokait, amelyek a bizonyítási eljárásban beszerzett bizonyítékok egyoldalú értékeléséhez vezettek. A törvényszék ítéletének indoklásában részletezett bizonyítékok ugyanis nem alkalmasak a bűnösség megállapítására, hiszen részben egyenként cáfolhatók, részben pedig az ügy érdemi eldöntése szempontjából nem releváns és rendkívül közvetett bizonyítékoknak minősülnek. Érvelése szerint különösen a TASZ keretében beszerzett lehallgatási jegyzőkönyvben rögzítettek kapcsán látható, hogy a mintegy két év időtartamú titkos adatgyűjtés során csak néhány olyan beszélgetésrészlet fedezhető fel, amely nehezen, de beilleszthető a vád álláspontjának alátámasztásába. Ezeket azonban annak tükrében kell értékelni, hogy több vádlott lehallgatása és titkos megfigyelése mintegy két éven keresztül nem eredményezett

közvetlen bizonyítékot a vádlottak bűnösségére. Ebből pedig könnyebben levezethető az I. r., IV. r., V. r. és VI. r. vádlottak ártatlansága, mintsem a bűnösségük.

Kiemelte, hogy az I. r. vádlott olyan jogi konstrukciót választott a VII.-IX. r. vádlottakat érintő tényállások vonatkozásában, amelyről nem feltételezte, hogy az bűncselekmény volna. Az I. r. és a IV.-VI. r. vádlottak cselekményeinek megítéléséhez azon időbeli és ténybeli környezetet kell értékelni, amelyben ők maguk voltak a vád által állított elkövetés időpontjában, nem pedig az ítélet meghozatalakor rendelkezésre álló információk alapján kell megítélni ezen vádlottak bűnösségét. Jelen esetben ugyanis évek óta tartó hosszú eljárásban próbálja értékelni az ügyész, a védő és a bíróság azt a jogi konstrukciót, amelyet az I. r. vádlott az általa érintett cégek működtetése körében a munkaerő kiszervezése kapcsán kidolgozott. Ehhez képest pedig utólag, ítéleti elmarasztalással a bíróság felrója ügyfelének és ezen vádlott társainak, hogy már a tevéységük kezdetén miért nem ismerték fel e munkaerő kiszervezéses konstrukció jogellenes voltát.

Részletesen elemezte és bemutatta a **3. Kft.**, a **5. Kft.** és a **6. Kft.** működését, gazdasági kapcsolatait és üzleti tevékenységét, az I. r., IV. r. és V. r. vádlottak abban betöltött szerepét, a **10. Kft.**-hez és az **11. Kft.**-hez fűződő alvállalkozói kapcsolatot, majd rögzítette, hogy az ehhez kapcsolódó ítéleti tényállás álláspontja szerint ellentmondásos. Lényegesnek tartotta ugyanis, hogy 2010. évben az **11. Kft.** hasonló tartalmú számlákat állított ki a **3. Kft.** és a **5. Kft.** irányába, mint amilyen számlákat a **10. Kft.** állított ki 2009. évben. Mindez pedig oktalanná teszi az elsőfokú bíróság számlázás mikéntjére vonatkozó ítéleti megállapításait, hiszen ugyanazon jellegű számlázás történt 2010. évben. Kiemelte azt is, hogy 2009-2010. évben a **3. Kft.** és a **5. Kft.** nemcsak e társaságokkal, hanem más alvállalkozó cégekkel is dolgoztatott. Így az I. r. vádlott által irányított cégek jelentős mennyiségben fogadtak be szállítói számlákat, ezeken belül a vád tárgyát képező számlák csak egy kis tételt jelentenek, jelesül, hogy a **3. Kft.** 2009-2014 között mindösszesen 5712 db, a **5. Kft.** mindösszesen 3800 db szállítói számlát fogadott be. Mindezek műszaki és pénzügyi megalapozottságát az I. r. vádlott egyedül nem tudta ellenőrizni, azokat műszakilag a IV. r. és V. r. vádlottak, továbbá a később tanúként kihallgatott **A.A.**, tanú 1 és **B.B.** kontrollálta, az I. r. vádlott kizárólag a kifizetések pénzügyi ütemezését ellenőrizte és hagyta jóvá a pénzügyi folyószámlamérleg alapján. Ennek kapcsán pedig sérelmezte, hogy a törvényszék e tanúk vallomását fenntartásokkal kezelte, holott álláspontja szerint aggálytalan és értékelhető bizonyítéknak minősíthető a tanúvallomásuk.

Vitatta a törvényszéknek a számlákhoz fűződő, vételárral, illetve jutalékkal kapcsolatos okfejtését is, álláspontja szerint ugyanis ennek nincs jelentősége mert mindegyik variáció lehet jogilag, pénzügyileg és könyvelési szempontból helytálló. Erre tekintettel az I. r. vádlott két olyan szóbeli megfogalmazása, melyek között évek teltek el, megítélése szerint nem lehet kihatással az ítélet meghozatalára, hiszen mindegyik megfogalmazás koherens a többi tényállási elemmel. A legfontosabb ugyanis mindegyik esetben, hogy nincs különbség adózási szempontból közöttük, mivel minden esetben ugyanaz az Áfa tartalom.

Az **12. Kft.**, az **9. Kft.** és a **13. Kft.** által kiállított számlákat érintő ítéleti megállapításokkal kapcsolatban kifejtette, hogy nem bizonyított az I. r. és a IV.-VI. r. vádlottak vonatkozásában a haszonszerzési célzat. Nincs igazolva ugyanis, hogy a bűncselekmény hasznát a VII.-IX. r. vádlottak visszavitték volna az ügyfelének, ha pedig a VII.-IX. r. vádlottak a munkavállalók foglalkoztatásával, valamint az Áfa összegének befizetésével kapcsolatosan adókötelezettségüknek nem tettek eleget, ebből hasznuk csak nekik keletkezhett. Ráadásul nem volt megállapítható sem az ügyfelénél, sem pedig a IV.-VI. r. vádlottaknál vagyongyarapodás, míg az alvállalkozói cégeket működtető VII. r. vádlottnál elfogásakor aranyrudakat foglaltak le. Emellett az igazságügyi

könyvszakértő megállapítása szerint az érintett társaságok nem generáltak valótlan költségeket, hiszen az addig személyi jellegű ráfordításként jelentkező költségek (munkabér) az I. r. vádlott által végrehajtott személyi állomány kiszervezés folytán anyagi és egyéb ráfordítás költségként jelentek meg. Ebből is következik, hogy a számlák mögött valós költségek (személyi költségek) számlázása szerepelt.

Részletesen ismertette az I. r. vádlott által végrehajtott munkaerő kiszervezés indokait, annak folyamatát, megállapítva, hogy az nem bűncselekmény elkövetésére irányult, ellenkezőképp, az mindenben megfelelt a gazdasági életben ismert fogalomnak, az ún. outsourcing-nek, amely sok cég napi gyakorlatának része. Kiemelte, jelen esetben nem kérdéses, hogy az alvállalkozók által kiállított számlák mögött minden esetben igazolt teljesítés húzódott. A teljesítés munkalapokkal és teljesítés-igazolásokkal alátámasztható, a teljesítés mögötti munkát az alvállalkozó munkavállalói végezték. Vitatta ezzel kapcsolatban az elsőfokú bíróság álláspontját, amely a munkaerő-kölcsönzés megállapítását azért tartotta kizártnak, mert nem volt erre hatósági engedély, és a számlák sem erre kerültek kiállításra. A munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. tv. 1. § (5) bekezdése szerint a ugyanis a munkaügyi hatóság jogosult a hatósági ellenőrzés során megállapított tényállás alapján a foglalkoztató és a részére munkát végző személy közötti, valamint a munkavállalónak munkavégzés céljából történő átengedése alapjául szolgáló jogviszony, és a tényleges foglalkoztatás alapján létrejött kapcsolat minősítésére, azaz a hatóság a jogviszonyt annak tartalma szerint minősíti, nem köti sem a felek megállapodása, sem akár az a körülmény, hogy hatósági engedélye egyébként az adott tevékenységre a vállalkozásnak nincs, és nyilván nem irányadó a kiállított számlák tartalma sem. Kiemelte, hogy a csatolt NAV jegyzőkönyvek tanúsága szerint az adóhatóság az érintett időszakban mind a 5. Kft.-t, mind a 3. Kft.-t, mind a 6. Kft.-t ellenőrizte, és az alvállalkozói jogviszony kapcsán nem tett megállapítást, azaz az adóhatóság - a jogviszonyok vizsgálata alapján - elfogadta a számlák mögötti teljesítés tényét, azt, hogy a számlák mögött valós gazdasági események állnak.

A rendelkezésre álló bizonyítékok értékelését követően nem értett egyet azzal az elsőbírói megállapítással, hogy a VII-IX. r. vádlottak pénzt juttattak vissza az I. r., IV. r. és VI. r. vádlottak részére, kifogásolta továbbá a titkos adatgyűjtés eredményének felhasználását is. Egyrészt ugyanis álláspontja szerint a titkos adatgyűjtés mintegy másfél éves időszaka alatt csupán néhány olyan beszélgetésrészlet került rögzítésre, amely csupán erőltetett módon, közvetetten utalhatnak jogellenes magatartásra, mivel a beszélgetésrészletek önmagukban, szövegkörnyezetükből kiragadottan olvashatók, és sok esetben a lehallgatást végző következtetéseit is tartalmazzák, másrészt pedig a 2014. november 26. napján a 6. Kft. székhelyén az I. r., IV. r., V. r. és VI. r. vádlottak, továbbá meghatalmazott jogi képviselőjük közötti beszélgetés rögzítése és annak bizonyítékként való felhasználása álláspontja szerint nem volt törvényes. C.C. védő ugyanis már a vádlottak meghatalmazott védőjeként járt el ezen a napon, hiszen az előző napi eljárási cselekmények körében tőlük meghatalmazást kapott. Bár a lehallgatás célszemélye nem a védő volt, azonban a beszélgetés a vádlottak és a védő közötti, a védelem irányaira vonatkozó belső beszélgetés volt, így ezen beszélgetésnek bizonyítékként történő felhasználása sérti a vádlottak szabad védelemhez, és a tisztességes eljáráshoz fűződő jogát.

A III. r. és XX. r. vádlott védője a fellebbezésének indokolásában a III. r. vádlott esetében elsődlegesen a III. r. vádlott felmentése érdekében, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése mellett érvelt, míg a XX. r. vádlott védelmében a 2. Kft. tekintetében az elrendelt vagyoneklobzás mellőzését indítványozta, álláspontja szerint ugyanis a vagyoneklobzás elrendelésének a -Btk. 74. §ában rögzítettek feltételei nem állnak fenn. Ezzel összefüggésben kifejtette, hogy az eljárás során benyújtásra került annak igazolása, hogy a 2. Kft. a vád tárgyává tett számlák általános forgalmi adó

tartalmának megfelelő összeget, valamint ehhez kapcsolódóan az adóbírságot és késedelmi pótlékot, mulasztási bírságot az adóhatóság részére megfizette, azaz a **2. Kft.** a költségvetés felé irányuló, előírt befizetési kötelezettségét az elsőfokú adóhatósági határozat alapján, annak jogerőre emelkedése előtt, teljesítette. Erre tekintettel is kérte nyomatékos enyhítő körülményként értékelni a büntetéskiszabás körében, hogy a vádban rögzített vagyoni hátrány adóbírsággal és késedelmi pótlékkal növelt összegben teljes egészében megtérült. Minderre figyelemmel a **2. Kft.** tekintetében a kétszeres értékelés tilalmára figyelemmel a vagyonek Kobzás elrendelése jogszabálysértő.

A IV. r. és V. r. vádlottak védője fellebbezésének indokolásában kifejtette, hogy a védencei a **5. Kft.**, illetve a **3. Kft** munkavállalói voltak, és egyik társaság vonatkozásában sem folytak bele sem a számlázásba, sem a társaság gazdasági irányításába, pénzügyi-számviteli rendjébe, azt teljes egészében I. r. vádlott, mint ügyvezető intézte. Ezen cégeknél a IV. és V. rendű vádlottak kizárólag műszaki tevékenységet végeztek, a IV. r. vádlott a kivitelezések körében, míg az V. r. vádlott a szerviz és karbantartási munkálatok körében járt el. Mindezt az I. r. vádlott az eljárás során következetesen állította, és ezzel ellenétes adat sem merült fel. Az átszervezések keretein belül kérte fel az I. r. vádlott műszaki operatív feladatokkal foglalkozó ügyvezetőnek IV. r. és V. r. vádlottat a **3. Kft**, illetve a **5. Kft** élére, akik korábban munkavállalók voltak, előtte kizárólag műszaki területen dolgoztak, és ezen tapasztalatukhoz kapcsolódó feladatok ellátásával bízta meg őket az I. r. vádlott. Így teljes szabad kezet kaptak a műszaki problémák megoldásában, munkák, projektek lebonyolításában, árajánlatok készítésében és minden a munkákhoz közvetlenül kapcsolódó műszaki döntésben, pénzügyi és stratégiai döntéseket azonban továbbra is kizárólag az I. r. vádlott hozhatott, ezekkel ők nem foglalkoztak. Így a teljes cégáttszervezés körüli valamennyi döntést az I. r. vádlott hozta meg, és ennek megfelelően az **12. Kft.**-vel való együttműködés részleteit kizárólag ő egyeztetette le és intézte.

A **6. Kft.** esetében - bár védencei a cég ügyvezetői voltak - az I. r. vádlott által kialakított kiszervezést „készen kapva” mindössze fenntartották a gazdasági kapcsolatot **VII.r. vádlottal**, illetve annak cégével. Az ő ügyvezetői tevékenységük alatt a fizikai dolgozók mindig más cégek munkavállalói voltak, és alvállalkozás keretében végezték el az általuk irányított cégek felé a munkát. Ennélfogva a IV. és V. r. vádlottaknak nem volt ráhatásuk a kiszervezés részleteinek kialakítására.

Rámutatott, hogy az első fokon eljáró bíróság is sokáig mérlegelte a cselekmény megítélését, értékelve a vád és a védelem eltérő jogi álláspontját a jogviszony mikénti megítélése körében. Ehhez képest védenceinek, mint nem jogász végzettségű személyeknek álláspontja szerint nem kellett előre látnia, hogy az alvállalkozók hogyan fogják kezelni cégük pénzügyeit, az a kiszervezés, amelyet készen kaptak, az munkaerő kölcsönzésnek, vagy alvállalkozásnak minősül, esetleg olyan cselekmény-e, amely megvalósíthatna bármilyen bűncselekményt... Kifejtette továbbá, hogy e körben lényeges körülmény, hogy vagyongyarapodás egyikük esetében sem volt fellelhető. Amikor a nyomozók házkutatás miatt a helyszínre, lakásaikra mentek, egyiküknél sem találtak „aranyrudakat”, értékes gépjárművet, új ingatlanok sorát. Ehhez képest a IV. r. és V. r. vádlottak vonatkozásában a pénzbüntetés mértékének megállapítását megalapozó szempontok értékelésénél a fentieket és azt sem vette figyelembe az elsőfokon eljáró bíróság, hogy védencei alkalmazottak, és más jövedelemmel nem rendelkeznek.

A VI. r. vádlott védője fellebbezésének indokolásában kifejtette, hogy védenca kizárólag adminisztrációs tevékenységet látott el, munkavállalóként járt el, az érintett cégekben közvetve sem volt tulajdonos, így tulajdonosi érdeke sem áll fenn. Emellett nem volt a cégek könyvelője sem, csak adatfeldolgozással, adminisztrációs tevékenységgel foglalkozott. A cégek részére könyvelői

tevékenységet XI. r. vádlott végzett, akivel egyébként a VI. r. vádlott munkája során sem volt szoros kapcsolatban, mindössze a munkavállalók bejelentésével kapcsolatos hatósági kötelezettség teljesítése érdekében küldte számára rendszeresen az anyagokat, azaz - ellentétben az ítéleti megállapítással - az alkalmazottak ki- és bejelentését és bérszámfejtését sem ő végezte.

Kiemelte, hogy a VI. r. vádlott egyszerű munkavállaló volt, semmilyen ráhatása nem volt arra, hogy a 6. Kft. és a VII-IX. r. vádlottakhoz kötődő cégek milyen gazdasági viszonyban állnak egymással. Ő csak feladatokat kapott, mint munkavállaló, összeírta a munkaórákat a munkalapok alapján, és azzal a meggyőződéssel működött közre a számlázásban, hogy a számla mögött valós teljesítés áll, tekintve, hogy a számlázást megelőzően hozzá érkeztek mindazon okiratok, amelyek a valós teljesítést támasztottak alá.

Részletesen foglalkozott az elsőfokú bíróság általa tévesnek tartott következtetéseivel, különösen a titkos információgyűjtés eredményével, kifejtve, hogy az irodai lehallgatás egy megbeszélés szövegét rögzítette, amelyet a gyanúsításokat követően tartottak az I. r., IV. r., V. r. és VI. r. vádlottak részvételével, az ítéleti következtetés szerint pedig azáltal, hogy ezen jelen volt a VI. r. vádlott és „helyeselt”, egyértelműen azt igazolja, hogy bűnös, mert tudott a főnöke által kitalált adóelkerülő módszerről. Véleménye szerint azonban ezen lehallgatás anyaga éppen a védelem álláspontját támasztja alá. Egy ilyen beszélgetés során életszerűen felmerülhet, hogy egy megindult büntetőeljárásban mi lehet a legrosszabb forgatókönyv, még akkor is, ha akkor is és most is a vádlottak meggyőződése, hogy cselekményük nem volt bűncselekmény. Az I. r. vádlott ezen beszélgetés során is pontosan előadja az általa felállított kiszervezés lényegét, és ügyvédjükkel együtt végig beszélnek az alvállalkozói és a munkaerő-kölcsönzési jogviszony fontos elemeit, ismérveit. A beszélgetés végkicsengése, hogy a jogi álláspont szerint nem követtek el bűncselekményt, az alvállalkozó cégekkel való viszonyukra az alvállalkozó cégek által nagy számban más személyek irányába kiállított, véleményük szerint kétes háttérű számlák vethettek rossz fényt és egyébként megalapozatlan gyanút a nyomozóhatóság részéről. A megbeszélés során a jelenlévők felé az ügyvéd értékelte a jogi helyzetet, felvázolta, hogy a vállalkozási jogviszony esetlegesen munkaerő-kölcsönzési jogviszonyként értelmezhető, és a jelenlévők kérdésére azt is elmondta, hogy milyen esetben lehetne ez bűncselekmény. Ugyanakkor ez utóbbi részleteket emeli ki a lehallgatási jegyzőkönyv, holott egyértelmű, hogy nem valós tényekről beszéltek, hanem olyan feltételezésekről, amelyek fennállta esetén merülhetne fel esetlegesen bűncselekmény elkövetése.

A XI. r. vádlott védője fellebbezésének indokolásában kifejtette, hogy álláspontja szerint az első fokon eljáró Tatabányai Törvényszék nem vette számba és nem rögzítette teljeskörűen a büntetéskiszabási körülményeket, így az általa kiszabott büntetés nem áll összhangban a büntetés céljával és nem igazodik az enyhítő és súlyosító körülményekhez. Az elsőfokú bíróság az ítéletében helyesen állapította meg, hogy az időmúlás - mely nem volt felróható a terheltnek -, a vádlott részletes beismerő vallomása, az a tény, hogy önmagában a büntetőeljárás szankciós jellegű hatást gyakorolt a védencére és a bűnsegédi magatartás enyhítő körülmények. Ugyanakkor az enyhítő körülmények értékelésénél nem vette figyelembe, hogy a büntetőeljárás tényleges visszatartó hatást gyakorolt a védencére, és ténylegesen megbánta a cselekedeteit. Ezt igazolja az is, hogy a könyvelői tevékenységével teljes mértékben felhagyott és helyette a tanári pályát választotta, melynek érdekében a büntetőeljárás során mesterképzésen tanári diplomát is szerzett.

Az elsőfokon eljáró bíróság nem vette figyelembe enyhítő körülményként azt sem, hogy 2 rendbeli költségvetési csalás büntette vonatkozásában, a 14. Kft. esetében az 5.073.780,- Ft kár éppen meghaladja a jelentős értékhatár alsó határát, és a 15. Kft. esetében okozott 16.132.091,- Ft kár is közelebb áll az alsó értékhatárhoz, mint a felső értékhez, sőt, az összes 7 gazdasági társaság által

okozott 22.310.785,- Ft kár nagysága a jelentős érték középértékét sem éri el. Emellett a törvényszék nem vette figyelembe enyhítő körülményként azt sem, hogy a 7 cég által okozott összesen 22.310.785,- Ft kár - melyek vonatkozásában a védenca bűnsegédi magatartását megállapította a bíróság - a vádirat benyújtása előtt megfizetésre került, így a kár teljes mértékben megtérült, ráadásul a kár megtérüléséhez a védenca is tevőlegesen hozzájárult az önellenőrzések benyújtásával. Megjegyezte továbbá, hogy a **15. Kft.** vonatkozásában az elsőfokú bíróság helytelenül rögzítette, hogy csak 13.932.000,- Ft kár térült meg, mivel a teljes kár megfizetésre került, ennek igazolására mellékelte a **15. Kft.** 2019. január 01. napjára vonatkozó adószámla-kivonatát, melyen látszik, hogy nincs adótartozása a társaságnak. Nem értékelte kellő súllyal a XI. r. vádlott büntetlen előéletét, ami az 51 éves vádlott tekintetében nyomatékos enyhítő körülmény.

Így, tekintettel az enyhítő körülmények túlsúlyára, valamint vádlott személyiségére, álláspontja szerint XI. r. vádlott vonatkozásában a büntetés a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztéssel és a közügyektől történő eltiltás mellőzésével is elérné a célját, hiszen már maga a büntetőeljárás elérte azt a célt, hogy a vádlott a jövőben tartózkodni fog a bűncselekmények elkövetésétől.

Vitatta továbbá a vagyonekobbzás alkalmazását, tekintve, hogy nem állapítható meg, hogy a Tatabányai Törvényszék milyen számítás alapján határozta meg az 562.642,- Ft összeget, mert annak levezetése, kiszámítása az ítéletben hiányzik. Emellett a személyi körülmények között tévesen került rögzítésre, hogy gyermektelen, mert a vádlottnak egy nagykorú gyermeke van, téves az a megállapítás is, hogy védenca a **16 Kft.** könyvelésében számlákat rögzített, mivel a **16 Kft.**-nek soha nem könyvelt a XI. r. vádlott.

A XVI. r. vádlott fellebbezésének indokolásában kifejtette, hogy nyomatékos enyhítő körülményként kell figyelembe venni a jelentős időmúlást, védenca büntetlen előéletét, rendezett családi körülményeit, valamint azt, hogy az okozott kárt teljes egészében megtérítette. Mindezekre figyelemmel a pénzbüntetés jelentős enyhítését és védenca előzetes mentesítésben részesítését indítványozta.

A XXI. r. vádlott fellebbezésének indokolásában elsődlegesen a XXI. r. vádlott felmentését, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítését, harmadlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra kötelezését indítványozta. Kifejtette, hogy a

lláspontja szerint az elsőfokú bíróság jogszabálysértő módon hagyta figyelmen kívül azt a kulcsfontosságú tény, hogy a vád tárgyát képező tényállás védenca által történő megvalósítása kétséget kizáróan nem került az elsőfokú eljárás során bizonyításra. Ezen tény alapján az elsőfokú ítélet a Be. 7. § (4) bekezdésébe is ütközik, hisz kétséget kizáróan nem bizonyított az, hogy védenca bűncselekményt követett volna el. A vádhatóság állítása szerint a lézervágó gép tényleges beszerzési árához mért 64.91 % alapján csupán 6.317.868,- Ft támogatás lett volna igényelhető, és a szerződés a **17. Kft** eladó és a **1. Kft** között jött létre. E körben azonban számos okirati bizonyíték és tanúvallomás igazolta a gazdasági esemény valódi voltát, amelyet az első fokon eljáró törvényszék figyelmen kívül hagyott, **D.D.** tanúvallomása ugyanis megdönti az ítéleti indokolásban foglaltakat. **D.D.** tanú, a **17. Kft.** alkalmazottja elmondta, hogy jellemző volt a piacra, megszokott dolog volt, hogy ha valaki vesz egy gépet, azt továbbértékesíti, és nem közvetlenül az első vevő a szállítási cím, hanem telephelyre kerül kiszállításra, ott helyezik üzembe. Emellett, az általa részletesen elemzett tanúvallomáson túl álláspontja szerint számos okirati bizonyíték is igazolja a szerződés és gazdasági esemény számla szerinti létrejöttét, így a contractus létrejöttét, a megrendelést, az ajánlatot, az ajánlat elfogadását emailek és postai levelezések is bizonyítják.

Mindezek alapján védence vonatkozásában a bűncselekmény elkövetésének a Be. 7. § (4) bekezdésében előírt módon történő kétséget kizáró bizonyítottsága nem állapítható meg. Emellett véleménye szerint az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolja továbbá a Be. 609. § (2) bekezdése alapján azon tény is, hogy az ítéleti tényállás és az indokolás közt nincs megfelelő koherencia, a tényállás és a megállapítások közt logikai hiányosságok, hibák vannak, és az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének csak részben tett eleget. Abszolút nem életszerűtlen ugyanis a 21. században, hogy egy gyártó és egy nagy volumenű projektet telefonon intéz, különösen akkor, ha a vételárat vagy előleget már megkapta. Ahogy az is kiemelendő az ítéleti indokolással szemben, hogy egy lézervágó gép megrendeléséhez nem kell szaktudás.

Sérelmes és álláspontja szerint lényeges eljárásjogi hiba az is, hogy a lézervágó gép tényleges értéke nem került megállapításra, holott az különleges szakértői tudást igényelne, ugyanakkor az első fokon eljáró bíróságnak nem döntött a szakértői indítványáról, nem utasította el és nem is rendelkezett róla egyáltalán. Mindezekre tekintettel álláspontja szerint a tényállás megalapozatlan, hiányos és téves, arra ítéletet alapítani nem lehet, az ilyen formán jogszabályellenesnek tekintendő.

A XXII. r. és XXIV. r. vádlottak védője fellebbezésének indokolásában a XXII. r. vádlott vonatkozásában kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés eltúlzott, nem feleltethető meg a Btk. 79-80. §-ban meghatározott büntetéskiszabási elveknek. Bár az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott a XXII. r. vádlott esetében fennálló enyhítő körülményekre, azonban az elkövetés körülményeit nem értékelte kellő súllyal a büntetés kiszabás során. Védence az eljárás során bűnösségre is kiterjedő, feltáró jellegű beismerő vallomást tett, együttműködő magatartást tanúsított, mind önmagára nézve, mind a tettestársaira vonatkozóan terhelő vallomást tett, ezzel segítve az ügy teljes mértékű felderítését, valamint az elsőfokú bíróság ítélező és ténymegállapító tevékenységét. Ezzel összefüggésben hivatkozott a Kúria BKv. 56 (Bk 154.) véleményére is, amely nyomatékos hangsúlyt fektet arra, hogy a hatóságok munkáját segítő feltáró jellegű, a többi elkövető felelősségét is megalapozó vallomásokat jelentős enyhítő körülményként kell figyelembe venni. Kifejtette továbbá, hogy a bűncselekménnyel okozott vagyoni hátrány, költségvetési hiány az eljárás kezdeti szakaszában megtérítésre, kiegyenlítésre került, amely szintén a bűncselekmény megbánását jelenti. További nyomatékos enyhítő körülmény a tetemes időmúlás és az eljárás elhúzódása mellett az is, hogy jelenleg is legális vállalkozásból él, gazdasági társaság ügyvezetője.

Rámutatott arra is, hogy az elsőfokú bíróság által súlyosító körülményként értékelt büntetett előéletet megalapozó ítélet jogerőre emelkedésének napja 2008. szeptember 11., a jelen eljárás megindulását követően azonban semminemű eljárás, sem büntető, sem szabálysértési eljárás nem indult nem indult vele szemben, melyből szintén arra lehet következtetni, hogy már a megindult büntetőeljárás ténye is kellő visszatartó erővel bírt a vonatkozásban. Így álláspontja szerint a büntetett előélet a büntetés kiszabása során csekélyebb értékelést kell, hogy nyerjen.

Kifejtette továbbá, hogy védence társas vállalkozás keretében, társaságot irányítva jár el jelenleg is, megélhetését ezen társaságból fedezi. Nem hanyagolható el azonban az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés büntetés nyomán a XXII. r. vádlott büntetett előéletűvé válna, így a jelenlegi megélhetési forrása lehetetlenülne el, hiszen az ügyvezetési feladatokat a jövőre nézve nem láthatná el, az a törvény erejénél fogva megszűnne, mivel a cégjogi szabályok szerint büntetett előéletű személy a társaság vezető tisztségviselője nem lehet. Mindezekre tekintettel pénzbüntetés kiszabását indítványozta.

XXIV. r. vádlott vonatkozásában rámutatott, hogy törvényszék a vádirati tényállást fogadta el. Ugyanakkor **XXIV.r. vádlott** az építőiparban tevékenykedett, felelős műszaki vezetőként járt el, egyben az építkezéseken az egyes munkafolyamatokat irányította egy olyan cég alkalmazottjaként, melyben **VII.r. vádlott** volt az ő felettese. Ezen cég a nyomozás adataiból is kitűnően nem csak olyan tevékenységet végzett, amelyet vádirati tényállásban kellene megjelölni, mivel a cég olyan tevékenységet is végzett, melyek teljes egészében megvalósultak, azok elkészültéhez kétség nem fér. **XXIV.r. vádlott**, mint szakember pedig a cégnek ezen tevékenységéhez kötődően fejtette ki tevékenységét. Ezzel összefüggésben hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság a nemzetbiztonsági szakszolgálat által rögzített adatokról készült jelentésben foglaltaknak is jelentőséget tulajdonított, ezen adatokat is olyan bizonyítékként jelölte meg, melyek **XXIV.r. vádlott** bűnösségét támasztják alá. E jelentések azonban pusztán annyit tartalmaznak, hogy **XXIV.r. vádlott** beszélgetést folytatott **VII.r. vádlottal**, valamint **XXIII.r. vádlottal**, a beszélgetések viszont nem tartalmaznak olyan adatokat, melyet valótlan adattartalommal kiállított számlákra, vagy színlelt szerződések ellenértékének kiegyenlítésére utalnának. Ellenkezőképp, a tevékenység elvégzéséhez kétség nem fér, hiszen **XXIII.r. vádlott** vallomására is figyelemmel a számlában is rögzített **F.települési** munkafolyamat elvégzésre került, és maga a lehallgatási anyag tartalmazza, hogy **XXIII.r. vádlott** hol **E.településen**, hol a számlán szereplő **F.települési** munkahelyen dolgozik. Mindezekre figyelemmel álláspontja szerint kétséget kizáróan nem állapítható meg **XXIV.r. vádlott** felelőssége, így a felmentésére tett indítványt.

Az ügyész az ítéletábra nyilvános ülésén megtartott perbeszédében az átiratában foglaltakat fenntartotta. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás korrekcióját, az I. r., III. r., IV. r., V. r., VIII. r., IX. r., XIV. r., XIX. r., és XXII. r. vádlottak terhére megállapított bűncselekmények minősítések helyesbítését, az I. r., IV. r., V. r., XIV. r., XVIII. r. és XIX. r. vádlottakkal szemben kiszabott büntetések súlyosbítását, továbbá velük szemben cégvezetői foglalkozástól eltiltás alkalmazását, a 2. Kft. tekintetében a vagyonelkobzásra vonatkozó rendelkezés mellőzését, egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

Az I. r. vádlott védője perbeszédében fenntartotta a fellebbezésének indokolásában kifejtetteket, az ott kifejtett érvek mentén indítványozta, hogy az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és az I. r. vádlottat az ellene emelt vádak alól mentse fel. Másodlagosan, amennyiben az ítéletábra az I. r. vádlott bűnösségét állapítaná meg, az enyhítő körülményekre figyelemmel a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés elutasítását kérte.

A III. r. és XX. r. vádlott védője védőbeszédében az elsőfokú bíróság előtt elmondott perbeszédében előadottakat, valamint az írásban részletesen kifejtett jogi álláspontját teljes mértékben fenntartotta. A III. r. vádlott védelmében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság részben a vádon túlterjeszkedett, ítélete nem mentes a logikai hibáktól, indokolása nem alkot egységes logikai láncot, a rendelkezésre álló bizonyítékokra a III. r. vádlott felelősségét alapítani nem lehet, ezért védence felmentését kérte. Másodlagos indítványa enyhítésre irányult, álláspontja szerint a nagyszámú enyhítő körülmény, a III. r. vádlottnak fel nem róható jelentős időmúlás, a büntetlen előélet okot adnak a büntetés enyhítésére, illetve alacsonyabb pénzbüntetés kiszabására. A XX. r. vádlott vonatkozásában előadta, hogy már írásban kifejtésre került, - és a vádhatóság is a védelemmel egyezően nyilatkozott - hogy a 2. Kft. az adóhiányt, mulasztási bírságot, késedelmi pótlékot megfizette, így a vagyonelkobzás mellőzését kérte.

A IV. r. és V. r. vádlottak védője perbeszédében a fellebbezés írásbeli indokolásában kifejtetteket fenntartotta. Kiemelte, hogy az érintett cégek között létrejött megállapodás jogi megítélésén el lehet gondolkodni, azon, hogy munkaerő kölcsönzés vagy alvállalkozói szerződés volt-e, de

mindenképpen valós gazdasági eseményt takart. A kiállított számlák nem voltak fiktívek. Emellett védenicei műszaki kérdésekben hoztak döntéseket, az alvállalkozók pénzügyeire rálátással nem bírtak, éppen ezért álláspontja szerint felelősségüket megállapítani nem lehet, ezért a felmentésükre tett indítványt. Másodlagosan, a büntetés enyhítése körében előadta, nyomatékos enyhítő körülmény, hogy a vádlottak tevékenységével érintett cégek valós gazdasági tevékenységet folytattak, jelenleg is ezt folytatják, adót fizetnek. A kiszabott jogkövetkezmény nem súlytalan, ezért a pénzbüntetés mérséklését indítványozta.

A VI. r. vádlott védője védőbeszédében felhívta a figyelmet arra, hogy a védenca adminisztratív feladatokat látott el munkavállalóként, rálátása, ráhatása arra, hogy a VII. r. és IX. r. vádlottak cégei miként működnek, jogszabályi kötelezettségeiknek eleget tesznek-e, nem volt. Védenca abban a tudatban volt, hogy tevékenysége törvényes, törvényellenes dolgot nem követ el, ezért a felmentését kérte. Arra az esetre, ha ez nem így történne, a büntetés enyhítése mellett érvelt, hivatkozva arra, hogy a VI. r. vádlott jelenleg részmunkaidőben dolgozik, rokkantnyugdíjas, lakáshitele törlesztőrésze jelentős, ezért a pénzbüntetés mellőzését indítványozta.

A VII. r. vádlott védője perbeszédében a korábban kifejtetteket fenntartotta, elsődlegesen a VII. r. vádlott felmentését kérte. Arra az esetre, ha a felmentésére nincs lehetőség, a büntetés enyhítését indítványozta, hivatkozva arra, hogy tetemes az időmúlás, hat éven át tartott az eljárás, védenca 16 hónapot letartóztatásban töltött, bűnsegédi magatartást fejtett ki, jelenleg is dolgozik, más bűncselekményt nem követett el, más eljárás nincs ellene folyamatban.

A VIII. r. vádlott védője védőbeszédében rámutatott arra, hogy álláspontja szerint a kiszabott büntetések a belső arányosságot sértik. Hozzáfűzte, hogy 24 vádlott vonatkozásában nem könnyű ítéletet hozni, de a tettesek felfüggesztett szabadságvesztés büntetést kaptak, így 4 év fegyházbüntetés az esetében még akkor is aránytalan, hogy ő már volt büntetve. Tény, hogy a VIII. r. vádlott többszörös visszaesőnek minősül, de utoljára 2009-ben követett el bűncselekményt, most pedig 2020. van, normális életre rendezkedett be, ezért a büntetése eltűzött, annak enyhítését kérte.

A IX. r. vádlott védője azt emelte ki, hogy a büntetlen előéletű védenca 8 hónapot volt letartóztatásban, az ő ismételt szabadság elvonása nem szolgálja a speciális és generális célokat, tekintve, hogy jelenleg két munkahelyen dolgozik, tisztességes, jogkövető állampolgár. Így a vele szemben kiszabott 2 év letöltendő szabadságvesztés eltűzött, annak enyhítésére tett indítványt.

A XI. r. vádlott védője fellebbezése írásban benyújtott indokolását fenntartotta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a védencével szemben 2 év letöltendő szabadságvesztést szabott ki, a cselekmény tárgyi súlya és a XI. r. vádlott központi szerepe miatt. Ehhez képest a tárgyi súly vonatkozásában kiemelte, hogy a védenca 7 cég vonatkozásában fejtett ki bűnsegédi magatartást, az elkövetési érték pedig 22.310.000,- Ft, a központi szereppel kapcsolatban pedig rámutatott arra, hogy bár hét cégről van szó, ezen belül öt cég vonatkozásában mindössze egy-egy számláról és annak ÁFA tartalmáról beszélünk. A büntetéskiszabási körülmények körében felhívta a figyelmet védenca büntetlen előéletére, melyet az elsőfokú bíróság nem értékelt. Álláspontja szerint a társadalomra veszélyességet nem vette figyelembe a törvényszék, innét fakad az ítélet belső aránytalansága, amit helyre kell tenni. Emiatt indítványozta, hogy az ítéletábra próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést alkalmazzon a XI. r. vádlottal szemben.

A XIV. r. vádlott védője védőbeszédében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság XV. r. vádlottat a tettesi cselekmény alól jogerősen felmentette, míg XIV. r. vádlottat ugyanezen cselekmény bűnsegédi magatartása miatt elítélte. Ugyanakkor az ítélet nem tért ki arra, hogy a tettest miért

mentette fel, amikor a részt bűnösnek találta. Rámutatott arra, hogy a vád törvényességét a bírósági szakban vizsgálni kell. Ha elfogadjuk, hogy a tettes azt a magatartást nem tanúsította, amit a vádirat 4. pontja tartalmaz, akkor kívül beszélte meg a XIV. r. vádlott azt a bűnsegédi magatartást, amit a vádirat tartalmaz. Ha pedig ez kiesik, akkor a vád nem elégíti ki a törvényes vád igényét. Ha pedig nincs törvényes vád, nincs bűncselekmény, így a korábban előterjesztett kérelmét fenntartva e körben az eljárás megszüntetését indítványozta. Érvelése szerint ennek pedig az a következménye, hogy 15.181.012,- Ft kiesik az elkövetési értékből, ami a XIV. r. vádlott terhére a különböző részecselekményben megállapításra került. Így, tekintve, hogy a további esetekben az eljárás során kiegyenlítésre kerültek a vagyoni elkövetési értékek, mindezt kellő súllyal kell figyelembe venni. Álláspontja szerint az enyhítő körülmények túlsúlyára, a jelentős, vádlottaknak fel nem róható időmúlásra és arra figyelemmel, hogy az 4. Kft. 2011. óta létezik, konkrét gazdasági tevékenységet folytat, adóügyei teljesen rendezettek, tartozását rendezte, az alkalmazott joghátrány felfüggesztés mellett is alkalmas, hogy a XIV. r. vádlottat visszatartsa a nem kívánt cselekménytől. Erre tekintettel kérte, hogy az ítélet tábla az indítványozott megszüntetés mellett az elsőfokú bíróság ítéletének súlyosítását mellőzze.

A XVI. r. és XVII. r. vádlott védője védőbeszédében előadta, hogy az előzetes mentesítésre az ügyész nem tartotta érdemesnek védenecit. Álláspontja szerint azonban vizsgálni kell a körülményeket is. Az érintett cégek 10 éves múltat tekintenek vissza, mindkét társaság működik, több, mint 20 embernek adnak munkát. Mindkét vádlott büntetlen, a mai napig semmilyen eljárás, adóhatósági eljárás nincs folyamatban, és figyelembe kell venni azt is, hogy a kárösszeget teljes mértékben megtérítették.

A XVIII. r. és XIX. r. vádlottak védője az ügyészség súlyosításra irányuló fellebbezésének elutasítását indítványozta. Kifejtette, hogy a Tatabányai Törvényszék minden körülményt figyelembe vett és értékelt, olyan körülmény, ami a súlyosítást indokolta tenné, nem merült fel. Kiemelte, hogy a vádlottak gyermekük tartásáról gondoskodnak, az értékhatárok esetükben alacsonyabbak, a kiszabott büntetés súlyosítása nem indokolt, 50 éves emberek, rendezetten élnek, munkaviszonyban állnak, a súlyosítás esetükben indokolatlan. A pénzbüntetés tekintetében tett súlyosításra irányuló indítvány is alaptalan, jelentősen megterhelné és nehezítené ugyanis a család megélhetését.

A XXI. r. vádlott védője a nyilvános ülésen a fellebbezésének indokolásában előadottakat fenntartotta, azzal egyezően nyilatkozott.

A XXII. r. és XXIV. r. vádlottak védője előadta, hogy a XXII. r. vádlott vonatkozásában az ítélet indokolása úgy fogalmaz, hogy tudomásul vették az ítéletet, de ez nem igaz, mert enyhítés végett fellebbezést jelentettek be, amit az enyhítő körülményekre figyelemmel továbbra is fenntartanak.

A XXIV. r. vádlottal kapcsolatban kifejtette, hogy az ítélet indokolása azt tartalmazza, hogy az ügyész jelentett be fellebbezést, és ezért a törvényszék az ítéletet röviden, a büntetés kiszabása körében indokolta. Ez sem igaz azonban, mert a XXIV. r. vádlott esetében is jelentettek be fellebbezést védői oldalról, felmentés érdekében. Ehhez képest mindössze nyolc helyen találkozni az ítéletben a XXIV. r. vádlott nevével, a 79. oldalon, ahol munkaügyi ellenőrzésről beszél, a 95. oldalon, ahol még a korábbi, tanúként tett vallomásra hivatkozik, a 118. oldal 2. bekezdésében, ahol a VIII. r. vádlott vallomását úgy értékeli törvényszék, hogy az a XXIV. r. vádlott bűnösségének kimondására is alkalmas, a 123. oldal 4. bekezdésében, ahol XI. r. vallomásra hivatkozik, miszerint védenec két munkásával külön dolgozott, viszont a munkákat a cég nevében számlázta ki, a 125. oldal 7. bekezdése pedig arról szól, hogy az embereivel dolgozott, de a 18. Kft nevében

számlázta a munkákat és a járulékokat, majd a 127. oldal 2. bekezdésében a XI. r. vádlott beismerő vallomását hozza fel, hogy beismerte felelősségét, és itt is felsorolja védencét, hogy ez az ő bűnösségének megállapítására is alkalmas volt. Mindezzel azonban álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete nincs kellően megindokolva, nem tudni, hogy a bíróság a XXIV. r. vádlott védekezését miért nem fogadta el, illetve melyek azok a bizonyítékok, amelyek azt cáfolják, és amelyek alapján a bűnössége megállapítható. Emiatt a Be. 609. § (2) bekezdés d) pontjára tekintettel indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helyezze hatályon kívül, figyelemmel arra, hogy indokolási kötelezettségének nem, vagy csak részben tett eleget. Amennyiben azonban a másodfokú bíróság úgy látja, hogy a felsorolt hiányosságok áthidalhatók, abban az esetben védenccé felmentésére tett indítványt.

Az I. r. vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott a védőjéhez. Elmondta, hogy lelkiileg nagyon megterhelte, hogy az ügy ennyire elhúzódott. 2013-ban a vállalkozása teljesen ellehetetlenült, nagyon nehéz volt felállnia, és most teljesen mással foglalkozik.

Az V. r. vádlott kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Majdnem 20 éve foglalkozik ezzel a szakmával, nem született ügyvezetőnek, néhány évvel ezelőtt úgy látták, hogy ő erre alkalmas, a tudásának megfelelő legjobb döntéseket próbálta hozni.

A VII. r. vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott a védőjéhez.

A VIII. r. vádlott az utolsó szó jogán szintén csatlakozott a védőjéhez. Hozzáfűzte, tudja, hogy ezért büntetés jár, de ez nagyon megnehezíti az életét. Dolgozik minden nap, tudja, ez a társadalmi norma, de már nem bűnöző. Ebben az ügyben bűnös, de nem mindenben szándékosan. Azt kérte, hogy a bíróság enyhítsen a büntetésén, édesapja meghalt, édesanyja rokkantnyugdíjas, csak rá számíthat.

A IX. r. vádlott az utolsó szó jogán kijelentette, hogy nagyon megbánta, ami történt.

A XI. r. vádlott az utolsó szó jogán elmondta, hogy folyamatosan tanul, elvégezte az egyetemet, majd 2017-ben, a diploma után tanárként egy közgazdasági osztály osztályfőnöke lett. Nagyon jó a kapcsolata a diákokkal, érettségiztet, az iskola levelező tagozatának is aktív munkavállalója. 2018-ban két kolléganőjével szakmai tanulmányi versenyre készítettek fel egy diákot, aki nagyon jó helyezést ért el, és ezért elismerést kaptak. Kijelentette, hogy többet ilyen nem fog történni, a hibáiból sokat tanult, kérte az ítéletét, vegye figyelembe, hogy megbánta, elismerte, amit tett, tanári munkájához nélkülözhetetlen az erkölcsi bizonyítvány.

A XIV. r. vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott a védőjéhez.

Az ítéletét a bíróság az elsőfokú bíróság ítélete ellen bejelentett fellebbezésekre tekintettel a Tatabányai Törvényszék ítéletét a Be. 590. § (1) és (2) bekezdés alapján, a (10) bekezdésre is figyelemmel teljeskörűen, az azt megelőző eljárással együtt bírálta felül a Be. 599. § szerint megtartott nyilvános ülésen. Az ítéletét vizsgálta az eljárási szabályok megtartását, a tényállás megalapozottságát, valamint a bűnösség kimondására, a bűncselekmények minősítésére, a büntetések kiszabására vonatkozó rendelkezéseket, továbbá a járulékos kérdésekben hozott döntések törvényességét is.

A másodfokú bíróság elsődlegesen az eljárás törvényességét vizsgálta. Ennek során azt állapította meg, hogy nem történt olyan eljárásjogi szabálysértés, mulasztás, amely kizárná az elsőfokú bíróság ítéletének érdemi felülbírálatát, illetve az ítéletét olyan szabályszegést sem tapasztalt az elsőfokú bírósági eljárásban, amely kihatással volt a törvényszék döntésére.

Rögzíthető az is, hogy a bűncselekmények felderítése, a bizonyítékok összegyűjtése, rögzítése során mind a nyomozó hatóság, mind az elsőfokú bíróság a jogszabályoknak megfelelően járt el, a bizonyítás anyagából nem kellett törvénytelenül beszerzett bizonyítékot kirekeszteni, ennél fogva a felülbírálat valamennyi, az eljárás során beszerzett bizonyítékra kiterjedhetett.

E körben az ítélőtábla kiemelten vizsgálta a titkos információgyűjtés, illetve titkos adatszerzés során beszerzett bizonyítékokat, különösen a védelem által sérelmezett, a 2014. november 26. napján a 6. Kft. székhelyén az I. r., IV. r., V. r. és VI. r. vádlottak, továbbá meghatalmazott jogi képviselőjük közötti beszélgetés anyagának felhasználását. Ezzel összefüggésben le kell szögezni, hogy a nyomozó hatóság ilyen jellegű felderítő tevékenységét az akkor hatályos eljárási törvény részben eltérően szabályozta, azonban az ebből származó bizonyítékok beszerzése, rögzítése az akkor irányadó jogszabályi feltételeknek mindenben megfelelt. Így a nyomozó hatóság rendelkezett bírói engedéllyel a beszélgetések rögzítésére, a titkos információgyűjtés esetében az erre vonatkozó törvényszéki elnöki igazolás rendelkezésre áll, a bírói engedélyben meghatározott kereteket a nyomozó hatóság nem lépte át, az ebből származó bizonyítékok felhasználását ügyészi indítványt követően a nyomozási bíró engedélyezte, azaz a titkos információgyűjtéshez, illetve titkos adatszerzéshez fűződő garanciális szabályok teljes mértékben érvényesültek. Ugyanez a helyzet a 2014. november 26. napján a 6. Kft. székhelyén rögzített beszélgetéssel is. A nyomozó hatóság bírói engedély alapján bizonyítási eszköz felderítése érdekében rögzítette a társaság székhelyén történteket, azaz a titkos adatszerzés nem a jogszabály által egyébként védett, az ügyben védőként eljáró ügyvéd magánlakásában vagy irodájában történt, nem vele szemben irányult, ennél fogva - egyetértve a törvényszék ezzel összefüggő indokolásával is - az így beszerzett bizonyíték kirekesztésére nem kerülhetett sor.

A büntetőeljárás a korábbi eljárási törvény, az 1998. évi XIX. törvény hatálya alatt indult, majd az elsőfokú ügydöntő határozat kihirdetésére már az új Be. hatálybalépését követően került sor, azonban mind a nyomozó hatóság felderítő munkája, mind a törvényszék eljárása megfelelt a törvényességi követelményeknek, a hatályos jogszabályoknak megfelelően folyt a bizonyítás. A törvényszék perrendszerűen hallgatta ki a vádlottakat, a tanúkat, hallgatta meg az igazságügyi könyvszakértőt, a nyomozás során felvett vallomások jegyzőkönyveit, az okirati bizonyítékokat, a szakértői bizonyítás egyéb anyagát ismertetés útján a bizonyításba beemelte, a vádlottak és védőik jogainak érvényesülése a jegyzőkönyvek alapján biztosított volt. A terheltek és a védők a tárgyaláson foganatosított eljárási cselekmények eredményeként valamennyi felhasznált bizonyítékkal szembesülhettek, a releváns adatokat megismerhették, azokra érdemben reagálhattak, élhettek az indítványtételi, észrevételezési, kérdezési jogukkal, a védekezéshez való joguk nem sérült a bírósági eljárásban sem.

A törvényszék valamennyi, a büntetőeljárás során feltárt bizonyítékot megvizsgált, azokat az elsőfokú ítéletben részletesen elemzett és ismertetett is, ugyanakkor az ítélet szerkesztése - mind a rendelkező részt, mind az érdemi indokolást illetően - nem Be.-szerű. Tény, hogy a törvényszéknek öt büntetőügy egyesítését követően 24 vádlottat érintő, számos vádpontot tartalmazó, viszonylag nagy terjedelmű ügyben kellett indokolnia a döntését, mindez azonban nem teszi lehetővé, hogy az elsőfokú bíróság a határozata szerkesztése során eltérjen az eljárási törvény ítélet szerkezetére vonatkozó előírásaitól. A Be. szerint a bíróság ügydöntő határozatának indokolása a bíróság által megállapított tényállást követően azoknak a bizonyítékoknak a megjelölését tartalmazza, amelyekre a bíróság a döntését alapozta, valamint annak rövid indokolását, hogy a bíróság a tényállás megállapításánál milyen bizonyítékokat és miért vagy miért nem fogadott el, majd a bíróság által megállapított tényállás szerinti cselekmények minősítését, azt követően pedig a határozat

rendelkezéseinek az indokolását kell rögzíteni. Mindezeket a törvényszék ítéletének indokolása ugyan tartalmazza, azonban az egyes vádlottakra lebontva egymást követően külön-külön, továbbá egyes vádlottak esetében - hasonlóan az ítélet rendelkező részéhez - a terhükre megállapított büntetési és vétségi alakzatok pontos feltüntetése is elmaradt. Emiatt pedig nehezen követhető az indokolás, továbbá nagyrészt figyelmetlenség miatt rengeteg elírást, téves adatot, elvétést, keveredést tartalmaz, így a határozatszerkesztés módja komoly kívánnivalót hagy maga után. Ugyanakkor azonban ezek a relatív eljárási szabálysértések lényeges kihatással nem voltak a bíróság döntésére, emiatt a hatályon kívül helyezés szükségessége nem merült fel, tekintettel arra is, hogy - bár a büntető perrendtartás előírásainak nem mindenben megfelelő módon - a törvényszék döntésének indokai kiolvashatóak az ítélet indokolásából.

Ehhez képest a megállapított tényállás érdemi védelmi támadása nem alapos, a törvényszék a szükséges bizonyítást lefolytatta, a tényállást felderítette, a beszerzett bizonyítékokat elemezte, azonos szempontok szerint értékelte, ennek során logikai hibát nem vétett, a ténymegállapításai pedig összhangban állnak a bemutatott bizonyítékokkal. A tényállás megalapozott, téves ténybeli következtetést vagy egyoldalú mérlegelést nem tartalmaz, viszont rögzíti azokat az adatokat, tényeket, amelyek szükségesek a vádlottak büntetőjogi felelősségének megítéléséhez.

Az ügyben számos adóhatósági vizsgálat is történt, melyek során sok irat összegyűjtésre és értékelésre került, majd az adóhatósági eljárásokban tett megállapításokra is figyelemmel folyt a nyomozás. A nyomozó hatóság ennek során az ügyben beszerezhető valamennyi tárgyi, okirati bizonyítékot összegyűjtötte, így a fellelhető könyvelési anyagokat, számlákat, bizonylatokat, bankszámla forgalmi adatokat, különböző adóhatósági nyilatkozatokat, bevallásokat, pályázati anyagokat, cégbírósi adatokat beszerezte, lefoglalta, megvizsgálta.

A cégnyilvántartás adatai alapján az ügyben szereplő cégek működése pontosan rekonstruálható volt, így okirati bizonyítékok állnak rendelkezésre e cégek alapításával, a cégek működésében bekövetkezett átalakulásokkal, a cégvezetők személyét érintő változásokkal kapcsolatban. A széleskörű, terjedelmes okirati bizonyítás eredményeként pontosan rögzíthető volt az ügyben érintett cégek működésének, gazdasági kapcsolatainak, számlázásának, utalásainak, banki műveleteinek körülményei is. Emellett a beszerzett okirati bizonyítékokra is figyelemmel a nyomozó hatóság igazságügyi könyvszakértői véleményeket szerzett be, valamint felkutatta és kihallgatta azokat a személyeket is, akik az ügyben releváns információkkal rendelkeztek az ügyben szereplő cégek működésével, üzleti kapcsolataival összefüggésben.

Mindez a törvényszék rendelkezésére állt, amely maga is rendelt ki könyvszakértőt, majd meg is hallgatta őt. A szakértői véleményt megvizsgálva megállapítható, hogy nincs olyan megállapítás, amely ne tartozna a szakértői kompetenciába, a szakértő a feltett kérdések alapján vizsgálódott, a bizonyítékok alapján - akkor még csak feltételezett - valótlan tartalmú számlák adójogi következményeit kidolgozta, az egyes ügyleteket érintő átutalásokról, az egymás közötti elszámolások módjáról, az ehhez fűződő számlamozgásokról tett megállapításai tényszerűek. A szakértői anyag pontos, tárgyszerű, tényszerű, a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján részletesen kimunkálta és bemutatta, hogy az érintett cégek működése miként sértette a vonatkozó adójogi, illetve számviteli normákat, továbbá az ÁFA és a társasági adónemben tett szakértői megállapítások milyen tényeken alapulnak. Mindezek a felülbírálat során az ítélet tábla rendelkezésére álltak, és ennek eredményeként állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a törvényszék szakértői anyagon alapuló ténymegállapításai teljes mértékben okszerűek. Ezeket az okirati bizonyítékokon, szakértői véleményeken alapuló, a törvényszék által elfogadott tényeket egyébként a védelem maga sem vitatta, csak esetenként eltérően magyarázta, vitatva az egyes

számlák mögötti jogügyletek fiktivitását, jogellenességét, vagy az érintett vádlott normaszegést átfogó tudattartalmát.

Jelen ügyben három jól elkülöníthető elkövetői kör állapítható meg, a valótlan tartalmú számlákat a VII. r. vádlott irányításával ellenérték fejében szinte bármilyen gazdasági eseményről kiállító VIII., IX. r. és X. r. vádlottak, az ezeket a számlákat - esetenként a XI. r., XIV. r., XIX. r. és XXIV. r. vádlott közvetítésével befogadó - XII. r., XIII. r., XVI. r., XVII. r., XVIII. r., XX. r., XXI. r., XXII. r. és XXIII. r. vádlottak, valamint a 5. Kft., a 3. Kft. és a 6. Kft. működéséhez kapcsolható I. r. - VI. r. vádlottak.

Értelemszerűen más jogszabályi környezet vonatkozik a valótlan tartalmú számlák mögött meghúzódó fiktív vállalkozói-alvállalkozói jogviszonyokra, mint a munkaerőkölcsönzéssel kapcsolatos jogügyletekre, utóbbira ugyanis a Munka Törvénykönyve XVI. Fejezete további szabályokat állapít meg, kiemelve, hogy ilyen tevékenység folytatásához a kölcsönbe adó hatósági nyilvántartásba vétele szükséges. Ehhez képest kell vizsgálni és értékelni az egyes vádlottak vallomásait, védekezését is.

Ezzel összefüggésben megállapítható, hogy a valótlan tartalmú számlákat kiállító VIII. r., IX. r. és X. r. vádlottak bűnösségre is kiterjedő, feltáró jellegű beismerő vallomást tettek. Beszéltek a saját, illetve egymás szerepéről, emellett mindannyian elismerték, hogy a vád tárgyává tett számlák mögött nem volt valós teljesítés, és egymással is összhangban részletesen beszámoltak arról, hogy okból, milyen feltételekkel, milyen körülmények között került sor ezen valótlan okiratok kiállítására. Nincs olyan rész ezekben a beismerő vallomásokban, amely megkérdőjelezné vagy hiteltelenné tenné az ő nyilatkozataikat, sőt, esetenként a számlákat befogadó vádlott-társak előadásai is alátámasztották az ő vallomásaikat. Mindezekre figyelemmel pedig okszerűen fogadta el a törvényszék a VIII. r., IX. r. és X. r. vádlottak vallomásait, és vetette el a XIV. r., XVII. r., XXI. r. és a XXIV. r. vádlottak tagadásban megnyilvánuló védekezését.

Ugyanez a helyzet az I. r., IV. r., V. r. és VI. r. esetében is. Túl azon, hogy a munkaerő-kölcsönzéssel, annak kiszervezésével kapcsolatos védekezésük azért sem fogadható el, mert a VIII. r. és IX. r. vádlottak által irányított, a munkavállalókat a védekezés szerint kölcsönbe adó cégek működése nem felel meg a munkaerő-kölcsönzésre vonatkozó jogszabályoknak, sőt, nem is rendelkeztek hatósági nyilvántartásba vétellel, a tanúként kihallgatott dolgozók, tanú 11, **G.G., H.H., I.I., J.J., K.K., L.L., M.M.**, tanú 14 és **N.N.** előadásai is megerősítették azt, hogy színlelt szerződéssel voltak a VIII. r. és IX. r. vádlottak által irányított cégek munkavállalói, ténylegesen azonban az I. r., IV. r., V. r. vádlottak által vezetett gazdasági társaságokkal álltak munkaviszonyban.

Ehhez a bizonyítékláncolathoz szervesen illeszkedik a titkos információgyűjtés és a titkos adatszerzés anyaga. Az elsőfokú bíróság részletesen elemezte és bemutatta azokat a közleményeket, amelyekből kiderül, hogy a VII. r. vádlott irányításával a VIII., IX. r. és X. r. vádlottak miként állították ki a valótlan tartalmú számlákat, azok - esetenként a XI. r., XIV. r., XIX. r. és XXIV. r. vádlott közvetítésével - miként jutottak el a XII. r., XIII. r., XVI. r., XVII. r., XVIII. r., XX. r., XXI. r., XXII. r. és XXIII. r. vádlottakhoz, de rávilágítanak a lehallgatott beszélgetések arra is, hogy az I. r., VI. r., VII. r., VIII. r. és XI. r. vádlottak miként intézték a valós gazdasági esemény látszatát kelteni igyekvő banki utalásokat, majd az átutalt pénzek miként kerültek vissza az azt elutaló I. r. vádlotthoz, és pontosan mutatja azt is, hogy miként történt a VI. r. vádlott közreműködésével a munkavállalók színlelt ki és bejelentése, illetve a IV. r. és V. r. vádlottak miként irányították a tőlük kijelentett munkavállalókat. Lehet ezekből a közleményekből egyet-egyet kiemelni, és esetlegesen eltérő tartalmat fűzni az adott párbeszédhez, de a rögzített beszélgetések száma, azok tartalma a

VIII. r., IX. r. és X. r. vádlottak beismerő vallomásának fényében az érintett vádlottak védekezését egyértelműen cáfolják.

A törvényszék indoklásában részletesen foglalkozott azokkal a bizonyítékokkal is, amelyek alapján megállapítható, hogy a III. r. vádlott által irányított **10. Kft.** által kibocsátott és az I. r. vádlott cégei által befogadott számlák mögött nem volt valós gazdasági esemény. Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatos okfejtése logikus, tárgyyszerű, érvelésével az ítélet tábla is mindenben egyetértett.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság okkal építette a VIII. r., IX. r., X. r. és XI. r. vádlottak beismerő vallomására, valamint a titkos információgyűjtés és a titkos adatszerzés anyagára, és e bizonyítékokhoz képest minden releváns körülményre kiterjedően, okszerűen vetette el a tagadásban lévő vádlott-társak védekezését. Olyan zárt kört alkotnak ugyanis ezek a bizonyítékok, amelyek megbontása nem lehetséges. Ekként ezen egymást kiegészítő és megerősítő személyi és tárgyi bizonyítékok értékelését, elemzését követően az ítélet tábla arra az álláspontra helyezkedett, hogy a lefolytatott bizonyítás és az annak eredményeként a törvényszék által rögzített tényállás megalapozott, megfelelően alátámasztott és igazolható, az elsőfokú ítélet teljes mértékben alkalmas a felülbírálatra, a hatályon kívül helyezés szükségessége fel sem merülhet.

E körben utal az ítélet tábla arra, hogy bár az elsőfokú bíróság helytelenül rögzítette az indoklásában, hogy a XXIV. r. vádlott esetében csak az ügyész jelentett be fellebbezést, és ezért az esetében az ítéletet a Be. 562. § (2) bekezdés alkalmazásával röviden indokolta, a más vádlottaknál, így különösen a X. r. vádlott esetében adott indokolásból nyomon követhető, hogy mely bizonyítékok alapján állapította meg a törvényszék a XXIV. r. vádlott büntetőjogi felelősségét. Így az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének végül is eleget tett, és ítéletszerkesztési hibák vezettek ahhoz, hogy nehezen olvasható ki az elsőfokú bíróság ítéletéből, hogy mely bizonyítékokra alapította a XXIV. r. vádlott bűnöségét. Az ehhez szükséges és elégséges indokok bár szétszórtnak, de megtalálhatóak az ítéletben, így érdemben elfogadható a bűnösség megállapítása az ő esetében is, és nem szükséges emiatt az ítélet hatályon kívül helyezése.

Az ítélet tábla a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az iratok tartalma alapján az alábbiak szerint kiegészíti, illetve helyesbíti:

- az ítélet 22. oldalán a 3. bekezdésből mellőzi az 1. vádpontban írtakkal egyezően kitételt,
- az ítélet 23. oldalán az 1. bekezdésben az I. r. vádlott 2009. évben 3.477.120,- Ft-tal csökkentette jogosulatlanul az adóbevételt ÁFA adónemben,
- az ítélet 27. oldalának 3. utolsó bekezdését kiegészíti azzal, hogy a III. r. vádlott a fiktív számlák rendelkezésre bocsátásával 2009. évben társasági adónemben a **3. Kft.** tekintetében 8.917.000,- Ft, a **5. Kft.** tekintetében 2.225.000,- Ft adóbevétel jogosultalan csökkentéséhez nyújtott segítséget,
- az ítélet 28. oldalának 6. bekezdését kiegészíti azzal, hogy az I. r. vádlott a III. r. vádlott által a cége, a **10. Kft.** nevében kiállított fiktív számlák könyvelésbe történő beállításával 2009. évben társasági adónemben a **3. Kft.** tekintetében 8.917.000,- Ft-tal, a **5. Kft.** tekintetében 2.225.000,- Ft-tal csökkentette jogosulatlanul az adóbevételt.
- az ítélet 28. oldalának 7. bekezdéséből, 29. oldalának 2. bekezdéséből mellőzi az 1. és 2. vádpontokban, a 29. oldal 5. és 7. bekezdéséből a 3. vádpontban kitételt,

- az ítélet 30. oldalának 4. bekezdését azzal pontosítja, hogy a VIII. r. vádlott,
- az ítélet 30. oldalának 7. bekezdését azzal pontosítja, hogy **V.r. vádlott neve** az V. r., **IV.r. vádlott neve** a IV. r. vádlott,
- az ítélet 30. oldalának 8. bekezdését azzal pontosítja, hogy **IV.r. vádlott neve** a IV. r. vádlott,
- az ítélet 31. oldalának első és utolsó bekezdését azzal pontosítja, hogy **IV.r. vádlott neve** a IV. r. vádlott,
- az ítélet 32. oldalának 3. bekezdését azzal pontosítja, hogy **IV.r. vádlott neve** a IV. r. vádlott,
- az ítélet 32. oldalának 4. és 7., 33. oldalának 1. és 4. bekezdését azzal pontosítja, hogy **V.r. vádlott neve** az V. r. vádlott,
- az ítélet 34. oldalának 2. és 4. bekezdését azzal pontosítja, hogy **V.r. vádlott neve** az V. r., **IV.r. vádlott neve** a IV. r. vádlott,
- az ítélet 39. oldalát azzal pontosítja, hogy az **9. Kft.** által kiállított fiktív számlák nettó összege 83.796.000,- Ft, ÁFA tartalma 22.624.561,- Ft, bruttó összege 106.420.919,- Ft volt,
- az ítélet 41. oldalát azzal pontosítja, hogy a **13. Kft.** által kiállított fiktív számlák ÁFA tartalma 22.024.440,- Ft volt,
- az ítélet 41. oldalának 1. bekezdését azzal pontosítja, hogy **V.r. vádlott neve** az V. r., **IV.r. vádlott neve** a IV. r. vádlott, mellőzi továbbá azon megállapítást, hogy a IV. r. és V. r. vádlottak az I. r. vádlott érdekében és jóváhagyásával fogadták be a fiktív számlákat, és helyezték azok ÁFA tartalmát levonásba, továbbá az I. r. vádlott jóváhagyásával és érdekében okoztak vagyoni hátrányt a költségvetésnek,
- az ítélet 43. oldalának 2. bekezdését azzal pontosítja, hogy az ott írt I. r. vádlott helyesen **VII.r. vádlott neve** VII. r. vádlott, míg a II. r. vádlott helyesen **VIII.r. vádlott neve** VIII. r. vádlott,
- az ítélet 62. oldalának 3. bekezdése helyett azt rögzíti, hogy XX.rendű vádlott neve XX. r. vádlott 2018. januárjában az okozott vagyoni hátrányt teljes egészében megtérítette,
- az ítélet 62. oldalának utolsó bekezdését azzal pontosítja, hogy az ott írt XV. r. vádlott helyesen **XXI.r. vádlott neve** XXI. r., vádlott, az I. r. vádlott helyesen **VII.r. vádlott neve** VII. r. vádlott, míg a II. r. vádlott helyesen **VIII.r. vádlott neve** VIII. r. vádlott,
- az ítélet 63. oldalának 2. és 4. bekezdését azzal pontosítja, hogy az ott írt XV. r. vádlott helyesen **XXI.r. vádlott neve** XXI. r. vádlott,
- az ítélet 63. oldalának 5. bekezdését azzal pontosítja, hogy az ott írt XV. r. vádlott helyesen **XXI.r. vádlott neve** XXI. r. vádlott, míg a II. r. vádlott helyesen **VIII.r. vádlott neve** VIII. r. vádlott,

- az ítélet 63. oldalának utolsó bekezdése helyett azt rögzíti, hogy **XXI.r. vádlott neve** XXI. r. vádlott családrafizetési igénye alapján a **1. Kft.** részére 2014. március 12. napján 24.991.980,- Ft támogatás került átutalásra. A XXI. r. vádlott az elszámolható költségek tekintetében általa megtevesztett támogatónak 24.991.980,- Ft vagyoni hátrányt okozott,
- az ítélet 64. oldalának 1. bekezdését azzal pontosítja, hogy az ott írt XV. r. vádlott helyesen **XXI.r. vádlott neve** XXI. r. vádlott, az okozott vagyoni hátrány mindösszesen 35.386.980,- Ft,
- az ítélet 64. oldalának 2. bekezdését azzal pontosítja, hogy az ott írt XV. r. vádlott helyesen **XXI.r. vádlott neve** XXI. r., vádlott, az I. r. vádlott helyesen **VII.r. vádlott neve** VII. r. vádlott, míg a II. r. vádlott helyesen **VIII.r. vádlott neve** VIII. r. vádlott,
- az ítélet 66. oldalának 5. bekezdését mellőzi, helyette azt rögzíti, hogy a XXII. r. vádlott az elszámolható költségek tekintetében általa megtevesztett támogatónak 5.938.200,- Ft vagyoni hátrányt okozott,
- az ítélet 66. oldalának 6. bekezdését azzal helyesbíti, hogy az okozott vagyoni hátrány mindösszesen 8.570.700,- Ft,
- az ítélet 69. oldalának 7. bekezdését azzal pontosítja, hogy az ott írt I. r. vádlott **VII.r. vádlott neve** VII. r. vádlott,
- az ítélet 71. oldalának 1. bekezdését azzal helyesbíti, hogy **XI.r. vádlott neve** a XI. r. vádlott, az ebben, illetve a következő bekezdésben írt X. r. vádlott helyesen XI. r. vádlott, a 4. bekezdésben írt V. r. vádlott helyesen XI. r. vádlott,
- az ítélet 72. oldalának 1. bekezdésben írt VI. r. vádlott helyesen **VII.r. vádlott neve** VII. r. vádlott,
- az ítélet 74. oldalának 1. bekezdését azzal pontosítja, hogy az ott írt I. r. vádlott helyesen **VII.r. vádlott neve** VII. r. vádlott, míg az V. r. vádlott helyesen **XI.r. vádlott neve** XI. r. vádlott,
- az ítélet 76. oldalának 4. bekezdését azzal pontosítja, hogy az ott írt VII. r. vádlott helyesen **VIII.r. vádlott neve** VIII. r. vádlott.

Ezekkel a kiegészítésekkel az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása pontos, a bizonyítás anyagának megfelelő, ekként a Be. 593. § (3) bekezdése értelmében a felülbírálat során is irányadó volt, eltérő tényállás megállapítására, és a vádlottak felmentésére kizárólag a bizonyítékok újraértékelése esetén kerülhetne sor, amely azonban a büntetőeljárás törvény szerint kizárt, arra megalapozott tényállás mellett a másodfokú eljárásban nincs törvényes lehetőség.

Itt jegyzi meg az ítéletábla - bár a XIV. r. vádlott és védője 2019. március 1. napján érkezett beadványukban az elsőfokú bíróság ítéletét a vádlottal szemben kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés és a pénzbüntetés vonatkozásában tudomásul vették, és fellebbezést csak a vádlottal, illetve az **4. Kft.**-vel szemben alkalmazott vagyonekobzás miatt jelentettek be, amelyet azonban később, 2019. március 4. napján kiterjesztettek, kérve a XIV. r. vádlott részbeni

felmentését, melyre azonban nincs törvényes lehetőség, a Be. 584. § (3) bekezdése szerint ugyanis a Be. 583. § (3) bekezdés b) pontja szerint bejelentett fellebbezés utóbb nem terjeszthető ki - hogy az elsőfokú bíróság a XV. r. vádlottat nem bűncselekmény, hanem bizonyítottság hiányában mentette fel az ellene emelt költségvetési csalás és hamis magánokirat felhasználásának vádjá alól. Nem látta ugyanis bizonyítottnak, hogy a XV. r. vádlott biztosan tudott arról, hogy a XIV. r. vádlott által megszerzett fiktív számlák valótlan gazdasági eseményről készültek. Attól azonban, hogy a tettes, a XV. r. vádlott bűnössége nem bizonyítható, és így nem büntethető, a XIV. r. vádlott bűnsegédi magatartása még megállapítható, az irányadó tényállás szerint ugyanis ő tisztában a XV. r. vádlott rendelkezésére bocsátott számlák valótlanásával.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a fellebbezésekkel érintett vádlottak bűnösségére is, és a bűncselekmények minősítése is nagyrészt törvényes, bár - miután egyes vádlottak esetében a terhükre megállapított bűncselekmények büntetési és vétségi alakzatának pontos feltüntetésé elmaradt - mind az ítélet rendelkező részében, mind az indokolásban nehezen követhető. Így, bár az elsőfokú bíróság szakszerűtlenül tüntette fel, a bűncselekmények minősítését jelentős részében nem kellett megváltoztatni.

Tévedett azonban, amikor az I. r. vádlott terhére megállapított számvitel rendje megsértésének büntetést folytatólagosan elkövetettnek minősítette, tekintettel arra, hogy ezen bűncselekmény elkövetése mind a **5. Kft.**, mind a **3. Kft.** vonatkozásában egy, a 2009. gazdasági évet érintette. Emiatt az I. r. vádlott vonatkozásában a másodfokú bíróság a folytatólagos elkövetésre utalást mellőzte. Itt utal az ítélet arra is, hogy a törvényszék az I. r. vádlott vonatkozásában az ítéletének tényállásában feltüntette ugyan a társasági adó nem esetében az I. r. vádlott által megsértett adójogi normákat, a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény vonatkozó rendelkezéseit, elmulasztotta azonban rögzíteni az elfogadott igazságügyi könyvszakértői véleményben meghatározott, az indokolás más részein egyébként értékelt, e magatartással okozott adóhiányt. Erre tekintettel volt szükség annak feltüntetésére, hogy az I. r. vádlott a tényállásban írtak alapján 2009. évben társasági adónemben a **3. Kft.** tekintetében 8.917.000,- Ft-tal, a **5. Kft.** tekintetében 2.225.000,- Ft-tal csökkentette jogosulatlanul az adóbevételt.

Egyetértett az ítélet tábla a fellebbezési főügyességgel abban is, hogy a törvényszék túlterjeszkedett a vádon akkor, amikor azt állapította meg, hogy IV. r. és V. r. vádlottak az I. r. vádlott tudtával és jóváhagyásával, érdekeinek megfelelően alapították meg a **6. Kft.**-t, továbbá az I. r. vádlott érdekében és jóváhagyásával fogadtak be fiktív számlákat és helyezték azok afa tartalmát levonásba, valamint az I. r. vádlott jóváhagyásával és érdekében okoztak vagyoni hátrányt a költségvetésnek. Ezen tényállási pont vonatkozásában ugyanis a Tatabányai Járási Ügyészség a KG.561/2014/9. számú vádiratával emelt vádat, amelyben I. rendű vádlott neve vádlottként nem szerepelt, s ezen cselekmény kapcsán az ügyész a vádat később sem terjesztette ki rá. Mindezekre figyelemmel az ítélet tábla az erre vonatkozó megállapításokat mellőzte a tényállásból, egyúttal a jogi indokolást is pontosítja annyiban, hogy az I. r. vádlott által okozott vagyoni hátrány összesen 53.071.206,- Ft, továbbá mellőzi onnan a III/3. tényállási pont felhívását.

Helytelenül minősítette a törvényszék a III. r. vádlott terhére megállapított közbizalom elleni bűncselekményeket. A III. r. vádlott által kiállított valótlan tartalmú számlák ugyanis a **3. Kft.**, a **5. Kft.** és a **11. Kft.** 2009. és 2010. évi ÁFA bevallásai, valamint 2009., illetve 2010. évi társasági adóbevallása során kerültek felhasználásra, így a terhére 6 rendbeli magánokirat-hamisítás vétsége állapítható meg, melyből 3 rendbeli folytatólagosan elkövetett. Ugyanakkor törvényesen döntött az elsőfokú bíróság akkor, amikor a Btk. 2. §-a alapján az elkövetéskor hatályos anyagi jogi

szabályokat vette figyelembe a III. r. vádlott esetében, az elsőfokú bíróság által az indokolásban helyesen rögzített okok mentén, tovább arra is figyelemmel, hogy a pénzbüntetés alsó határa miatt is az 1978. évi IV. törvény kedvezőbb a vádlottra.

Osztotta a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészség érvelését, hogy a IV. r. és V. r. vádlottak esetében a hamis magánokirat felhasználásának vétsége csak 2-2 rb., mivel a IV. r. vádlott a 5. Kft., majd a 6. Kft, míg az V. r. vádlott a 3. Kft., majd a 6. Kft. vonatkozásában nyújtottak be havi általános forgalmi adó bevallásokat. Emellett az ítélet tábla a IV. r. vádlott vonatkozásában a jogi indokolást annyiban pontosítja, hogy a IV. r. vádlott nem 84,6 millió Ft, hanem - az irányadó tényállás szerint - összesen 51.935.081,- Ft vagyoni hátrányt okozott.

én egyetértett az ítélet tábla a fellebbviteli főügyészséggel abban, hogy a VIII. r. vádlott esetében a terhére megállapított költségvetési csalás büntette vonatkozásában számítási hiba történt, az irányadó tényállás és az indokolás alapján az nem 12 rendbeli, hanem 13 rendbeli. Emellett a IX. r. vádlott esetében a 19. Kft. részére kiállított fiktív számlákkal elkövetett költségvetési csalás - az okozott vagyoni hátrányra figyelemmel - nem vétség, hanem büntett, így a terhére megállapított költségvetési csalás büntette 11 rendbeli, a költségvetési csalás vétsége 2 rendbeli. Emellett a törvényszék a XIV. r. vádlott esetében helytelenül tüntette fel a terhére megállapított költségvetési csalás büntettének törvényhelyeit, az helyesen a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontja, (3) bekezdés b) pontja, (4) bekezdés b) pont.

Itt szükséges rögzíteni azt is, a Be. rendelkezéseinek megfelelően, a pontos büntetési és vétségi alakzatokat feltüntetve, hogy a VII. r. vádlott költségvetést károsító bűncselekményei 8 rb., a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő, bűnszegdként elkövetett költségvetési csalás büntettének, 2 rb., a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő, bűnszegdként elkövetett költségvetési csalás büntettének, 3 rb., a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő, bűnszegdként elkövetett költségvetési csalás büntettének, 2 rb., a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő, bűnszegdként elkövetett költségvetési csalás büntettének és 7 rb., a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, bűnszegdként elkövetett költségvetési csalás vétségének, a VIII. r. vádlott költségvetést károsító bűncselekményei 3 rb., a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő, bűnszegdként elkövetett költségvetési csalás büntettének, 1 rb., a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő, bűnszegdként elkövetett költségvetési csalás büntettének, 7 rb., a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő, bűnszegdként elkövetett költségvetési csalás büntettének, 1 rb., a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő, bűnszegdként elkövetett költségvetési csalás büntettének és 1 rb., a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, bűnszegdként elkövetett költségvetési csalás vétségének, a IX. r. vádlott költségvetést károsító bűncselekményei 5 rb., a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő, bűnszegdként elkövetett költségvetési csalás büntettének, 1 rb., a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő, bűnszegdként elkövetett költségvetési csalás büntettének, 2 rb., a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő, bűnszegdként elkövetett költségvetési csalás büntettének, 1 rb., a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő, bűnszegdként elkövetett költségvetési csalás büntettének, 2 rb., a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő, bűnszegdként elkövetett költségvetési csalás büntettének és 2 rb., a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, bűnszegdként elkövetett költségvetési csalás vétségének, a XI. r. vádlott költségvetést károsító bűncselekményei 1 rb., a Btk. 396. § (1) bekezdés

Osztotta az ítéltábla a fellebbviteli főügyészség álláspontját, miszerint a XIX. r. vádlott a költségvetési csalás büntettét is bűnsegédként követte el. A 7. Kft. ügyvezetője ugyanis a XVIII. r. vádlott volt, így a valótlan tartalmú ÁFA bevallás benyújtásával ő tévesztette meg az adóhatóságot, azaz tettesként ő valósította meg a költségvetést károsító bűncselekményt, amelyhez a valótlan tartalmú számlák közvetítésével a XIX. r. vádlott szándékosan segítséget nyújtott.

Az elsőfokú bíróság szinte maradéktalanul felsorolta a büntetéskiszabási körülményeket, azok azonban kiegészítésre szorulnak, további súlyosító körülmény a VIII. r. vádlott vonatkozásában, hogy feltételes szabadság hatálya alatt követte el a jelen eljárásban elbírált bűncselekmények egy részét, míg a XI. r. vádlott esetében további enyhítő körülmény, hogy a bűnsegédletével okozott vagyoni hátrány teljes mértékben megtérült, amelyhez a XI. r. vádlott is hozzájárult az önellenőrzések benyújtásával.

A törvényszék a büntetés kiszabása során a feltárt bűnösségi körülményeket túlnyomórészt a súlyuknak megfelelően értékelte, és figyelemmel volt a belső arányosság és egyéniesítés követelményére is, továbbá a kiszabott büntetések a tettarányos büntetés elvárásának is megfeleltek.

Rögzíthető, hogy az elsőfokú bíróság a törvényi tételkereteken belül szabta ki az egyes joghátrányokat, még akkor is, ha egyes vádlottak esetében lehetőséget látott az ún. enyhítő szakasz alkalmazására.

Egyetértett az ítélőtábla a törvényszékekkel abban, hogy a társadalomra komoly veszélyt jelentő, jelentős mennyiségű valótlan számlát kiállító, és ezáltal a költségvetés megkárosításához kitartóan és üzletszerűen segítséget nyújtó VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottak esetében a terheltek ebből eredő kiemelkedő társadalomra veszélyessége miatt a büntetési célok eléréséhez szükséges a tényleges szabadságvesztéssel járó büntetés alkalmazása, annak a törvényszék által meghatározott tartama pedig igazodik a súlyosító és enyhítő körülményekhez. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget a velük szemben kiszabott büntetések enyhítésére. A vonatkozásukban adott jogi indokolást az ítélőtábla mindössze annyiban pontosítja, hogy őket a törvényszék nem közérdekű munka büntetésre, hanem a Btk. 61.-62. §-ában meghatározott közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte.

Ugyanakkor az ítélőtábla álláspontja szerint a XI. r. vádlott vonatkozásában a törvényszék túlzott jelentőséget tulajdonított a terhelt bűncselekmények elkövetésében betöltött szerepének, és nem kellő súllyal vette figyelembe az esetében jelentkező enyhítő körülményeket. A XI. r. vádlott valótlan tartalmú számlát nem töltött ki, magatartása arra korlátozódott, hogy - amint azt a törvényszék is rögzítette - olykor az ügyfelei elvárására fiktív számlákat használt fel az adófizetési kötelezettségük csökkentése érdekében. E tevékenységével azonban a büntetőeljárás megindulását követően teljes mértékben felhagyott, pályát változtatott és tanárként dolgozik, olykor komoly szakmai eredménnyel, így ezen kedvező változásokra, valamint a kétségtelenül fennálló további jelentős számú enyhítő körülményre figyelemmel a másodfokú bíróság lehetőséget látott a vele szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának a Btk. 85. § (1) és (2) bekezdésén alapuló felfüggesztésére, mellőzve egyúttal a Btk. 61. § (1) bekezdésére figyelemmel a közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabására vonatkozó rendelkezést.

Nem értett egyet a másodfokú bíróság a XXIV. r. vádlottal szemben kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés alkalmazásával sem, tekintettel arra, hogy a XXIV. r. vádlott által megvalósított bűncselekmény tárgyi súlya, valamint a terhelt esetében jelentkező enyhítő körülmények nem indokolják ilyen mérvű szankció alkalmazását. Emiatt az ítélőtábla az erre vonatkozó ítéleti rendelkezéseket mellőzte, elegendőnek és a megvalósított bűncselekménnyel arányosnak tartotta ugyanis az esetében a Btk. 33. § (4) bekezdése szerint önállóan alkalmazható, a törvényszék által meghatározott pénzbüntetés kiszabását is a büntetési célok eléréséhez.

Az elsőfokú bíróság a további vádlottak esetében azonban okszerűen és helytállóan indokolta meg, hogy mely okok miatt nem szükséges az alkalmazottnál súlyosabb - az I. r., IV. r., V. r. és XIV. r. vádlottak vonatkozásában végrehajtandó szabadságvesztés - büntetések kiszabása. A bünteteskiszabás másodfokú felülbírálata során az ítélőtábla úgy ítélte meg, hogy e szankciók nem törvénytelenül enyhék, és nem észlelt olyan körülményeket, amelyek az alkalmazott joghátrányok közül a szabadságvesztés büntetések súlyosítását, végrehajtásának elrendelését és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazását indokolttá tennék. A másodfokú bíróság mindössze a XVIII. r. és XIX. r. vádlottak esetében tartotta szükségesnek az ítélet belső arányosságára és a vádlottak által megvalósított bűncselekmények tárgyi súlyára figyelemmel a velük szemben alkalmazott szabadságvesztések felfüggesztése próbaidejének felemelését, továbbá - arra tekintettel, hogy a vádlottak az ügyvezetői foglalkozásuk felhasználásával valósították meg a jelen eljárásban elbírált bűncselekményeket - az ítélőtábla a Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja alapján szükségesnek tartotta

az I. r., IV. r., V. r., XIV. r. és XVIII. r. vádlottak eltiltását a gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozástól.

Emellett azonban a másodfokú bíróság a büntetések további enyhítésére sem látott lehetőséget, az I. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r., XVI. r. és XXII. r. vádlottak esetében az elsőfokú bíróság által alkalmazott, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés arányos a vádlottak által elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyával és a vádlottak társadalomra veszélyességével, továbbá a pénzbüntetés mértéke sem eltúlzott, úgy a pénzbüntetés napi tételeinek száma, mind az egy napi tétel összege megfelel a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdésében írt rendelkezéseknek. A XVI. r. és XVII. r. vádlottak vonatkozásában az előzetes mentesítésre sincs törvényes lehetőség, olyan körülmény ugyanis, amely az ehhez szükséges érdemesség megállapítását esetükben lehetővé tenné, nem merült fel.

Az elsőfokú bíróság elmulasztotta ugyanakkor az I. r., IV. r., V. r., és VI. r. vádlottak vonatkozásában megállapítani a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, ezért azt az ítéletábra a Btk. 38. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontjában írt rendelkezéseknek megfelelően pótolta.

Ugyancsak nem határozott a törvényszék a XIV. r., XVI. r., XVII. r., XVIII. r., XIX. r., XX. r., XXI. r., XXII. r. és XXIV. r. vádlottak esetében a kiszabott pénzbüntetés megfizetésére engedélyezett részletfizetés kezdő időpontjáról, valamint a további részletek esedékességéről, ezért azt a másodfokú bíróság a Bv. tv. 292. § (2) bekezdésére figyelemmel megállapította, a Btk. 51. § (1) bekezdése alapján pedig rendelkezett arról, hogy a pénzbüntetés meg nem fizetése, illetve a részletfizetés engedélyezésekor egyhavi részlet megfizetésének elmulasztása esetén a pénzbüntetést, vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Észlelte az ítéletábra, hogy a VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlott esetében a vagyonekbevétele alá eső érték meghatározásakor a törvényszék számítási hibát vétett, ezért azt megfelelően korrigálta, továbbá a 2. Kft. esetében mellőzte az erre vonatkozó rendelkezést, tekintve, hogy a cég az okozott vagyoni hátrányt megtérítette, míg a 1. Kft. esetében - miután a folyósított támogatás teljes összege vagyoni hátránynak minősül - a vagyonekbevételekre vonatkozó rendelkezést a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja és a (2) bekezdés második mondata alapján ennek megfelelően megváltoztatta.

A másodfokú bíróság a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény 11. § (1) bekezdésére figyelemmel állapította meg, hogy a 3. Kft. és az 4. Kft. gépjárműveinek zár alá vétele a jogi személlyel szemben kiszabott pénzbírság, illetve vagyonekbevétele biztosítására szolgál.

Nem rendelkezett a törvényszék a VII. r. vádlottól az eljárás során lefoglalt készpénzről, valamint nemesfém vagyontárgyakról, ezért azt az ítéletábra pótolta, azok lefoglalását a Be. 320. § (1) bekezdés a) pontja alapján megszüntette és a Be. 321. § (1) bekezdésére figyelemmel a VII. r. vádlottnak kiadni rendelte, azonban azokat a Be. 323. § (1) bekezdés alapján a vagyonekbevétele biztosítására visszatartotta.

Nem a jogszabályoknak megfelelően rendelkezett az elsőfokú bíróság akkor, amikor az eljárás során lefoglalt okirati bizonyítékok megsemmisítését rendelte el, ezért az ítéletábra az erre vonatkozó elsőbírői döntést - miután azok bizonyítékot képeznek - megváltoztatta, és azok iratokhoz csatolását rendelte el, míg a helybenhagyólag lefoglalt és a 1. Kft.-nek kiadni rendelt bűnjelket a Be. 323. § (1) bekezdés alapján a társasággal szemben elrendelt vagyonekbevétele biztosítására visszatartani rendelte.

Az ítéletábra a fellebbviteli főügyészszéggel egyezően állapította meg, hogy a törvényszék nem teljeskörűen rendelkezett az eljárásában felmerülő bünygyi költség viseléséről, így például az elsőfokú bíróság a X. r. vádlott vonatkozásában felmerült védői díjról az egyébként vele szemben első fokon jogerőre emelkedett ítéletben egyáltalán nem rendelkezett, de nem rendelkezett a nyomozás során, illetve a Tatabányai Járásbíróságon folyamatban volt eljárásokban felmerült bünygyi költség viseléséről sem. Mindez a bünygyi költségre vonatkozó elsőbírói döntés felülvizsgálatát oly mértékben tette lehetetlenné el, hogy az ítéletábra a bünygyi költségre vonatkozó rendelkezést mellőzte, azzal, hogy a törvényszék az eljárás során felmerült bünygyi költségéről - így a másodfokú eljárásban felmerült és az ítéletábra által a Be. 613. § (1) bekezdésére figyelemmel megállapított védői díjakból álló költség viseléséről is - egyszerűsített felülvizsgálati eljárásban határozzon.

Az elsőfokú bíróság egyéb rendelkezései törvényesek.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra a Tatabányai Törvényszék 2019. február 27. napján kihirdetett 3.B.28/2016/130. számú ítéletét a rendelkező részben írtak szerint a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit, miután azok törvényesek voltak, a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Győr, 2020. március 3.

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Élő András sk.
előadó bíró

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára sk.
bíró

Z á r a d é k:

Ez az ítélet és a Tatabányai Törvényszék 2019. február 27. napján kelt 3.B.28/2016/130. számú ítéletének meg nem változtatott része I.r., III.r., IV.r., V.r., VI.r., VII.r., VIII.r., IX.r., XI.r., XIV.r., XVI.r., XVII.r., XVIII.r., XIX.r., XX.r., XXI.r., XXII.r. és XXIV.r. vádlottak vonatkozásában 2020. március 3. napján jogerőre emelkedett.

Győr, 2020. március 3.

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke